

Za tržiškega
moricla tožilec
zahteva
šestnajst
let zapora

14

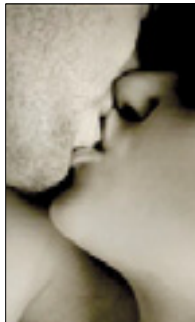
Branko Zupan
je na Proseku
vodil prvi trening
članske ekipe
NK Kras

17

Zahodni Kras: kdaj dvojezični
smerokazi?

5

V strastnem
poljubu med
priprtim v centru
za priseljence
in partnerko se je
skrivala SIM kartica

13

Primorski dnevnik

SREDA, 9. JANUARJA 2013

Št. 6 (20.634) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

9 771124 666007

Važno opozorilo slovenske vlade

SANDOR TENCE

Ko govorimo o zaščiti slovenske manjšine mislimo tudi na njeno gospodarstvo in na ozemlje, na katerem živi avtohtona narodna skupnost. Italijanski zakonodajalec je to skrb vključil v 21. člen zaščitnega zakona, ki je do danes žal ostal mrtva črka na papirju. Upoštevali ga niso npr. načrtovalci hitre železnice čez Kras in spregledali so ga tudi pobudniki žavelskega plinskega terminala ter z njim povezanega daljnovoda, ki predvideva razlašanja zemljišč, katerih lastniki so v glavnem Slovenci. Tudi zaradi tega je dobrodošlo, da je Slovenija pozvala Italijo k spoštovanju zaščitnega zakona tudi na področju, o katerem se (pre)malo govori.

Postopek v zvezi s služnostmi in razlastitvami po mednarodnem pravu po mnenju slovenske vlade ni predmet čezmejne presoje, saj gre za izvajanje projekta, ki je v izključni pristojnosti italijanskih organov. Takšna slovenska ocena je sicer vprašljiva, politično in pravno gledano pa je pomembno sklicevanje slovenske vlade na zaščitni zakon.

S tega vidika predstavlja to stališče precedens, ki se ga velja zapomniti. In to tudi na lokalni ravni in v naši manjšini, kjer se pogosto pozablja na zgoraj omenjeni člen zaščitnega zakona. Koliko prostorskih (ali regulacijskih) načrtov je bilo izdelanih brez vsakršnega posvetovanja s Slovenci oziroma večkrat na izrecno škodo slovenske narodne skupnosti? Kar nekaj odkar je bil odobren zaščitni zakon, da ne govorimo o tem, kaj se je dogajalo prej.

VOLITVE - Sklep vodstva Demokratske stranke

Tamara Blažina v tekmi za poslansko zbornico

UPLINJEVALNIK - Stališče slovenske vlade

»Italija naj upošteva zaščitno zakonodajo«

LJUBLJANA - Italija naj pri vseh postopkih za uplinjevalnik in daljnovod na Krasu, ki predvideva tudi razlašanja, spoštuje zaščitni zakon za slovensko manjšino. To od nje zahteva slovenska vlada, ki je odgovorila na poslansko vprašanje za-

stopnikov stranke SD Mirka Brulca in Sama Bevka.

Slovenska vlada je o vprašanju plinskih terminalov razpravljala na eni zadnjih sej, njeni sklepi pa so za sedaj zaupne narave.

Na 4. strani

RIM - Tamara Blažina (**na sliki**) bo na februarjskih predčasnih volitvah kandidirala za poslansko zbornico v volilnem kraju Furlanije-Juljske krajine. Tako je sinoči v Rimu odločilo vsedržavno vodstvo Demokratske stranke. Dosedanja slovenska senatorka bo na petem mestu kandidatnega seznama z dobro možnostjo za izvolitev.

Tržačan Francesco Russo bo nosilec kandidatne liste DS za senat, Videmčanka Gianna Malisani pa za poslansko zbornico. Goričan Giorgio Brandolin je na četrtem mestu za zbornico, pred njim je Tržačan Ettore Rosato.

Na 3. strani

SLOVENIJA - Zaradi ugotovitev KPK

Predsednik DZ Virant: Janša in Janković naj odstopita

LJUBLJANA - Komisija za preprečevanje korupcije je v zaključnem poročilu nadzora premoženja predsednikov slovenskih parlamentarnih strank ugotovila, da sta predsednik SDS Janez Janša (**na posnetku**) in predsednik Pozitivne Slovenije Zoran Janković večkrat in sistematično kršila protikorupcijsko zakonodajo.

Po mnenju predsednika državnega zbora in koalicijske DL Gregorja Viranta so ugotovitve protikorupcijske komisije tako obremenjujoče, da terjajo odstop obeh z javnih funkcij. Po Virantovih besedah bodo ugotovitve gotovo imele neke politične posledice, a sta sedaj na potezi Janša in Janković.

Na 2. strani

ITALIJA - Politične volitve

DS izbrala kandidate

RIM - Demokratska stranka je izbrala kandidate z februarjske parlamentarne volitve. Nosilec list je 38, od teh je 15 žensk. Med kandidati je tudi direktor Rai news Corradino Mineo. Tajnik Pier Luigi Bersani je izjavil, da bo odigrala Demokratska stranka na volitvah vlogo zajca, vse ostale stranke jo bodo morale zasledovati.

Tudi Montijeva lista je začela novačiti znane osebnosti. K njej sta včeraj pristopila znana sabljačica Valentina Vezzali in direktor dnevnika Tempo Mario Secchi. Pač pa se je Monti znašel v težavah, ker je poročilo Evropske unije 2012 o zaposlovanju ocenilo, da davek na nepremičnine IMU krepi revščino v državi. Predsednik tehnične vlade je odgovoril, da je ta davek »zahtevala« sama Evropska unija.

Na 11. strani

ROMJAN - Šolski center dograjen do septembra

Osnovno šolo bodo posvetili Ljubki Šorli

Gradnja novega slovenskega šolskega centra v Romjanu se nadaljuje. Dela, ki jih je ronška občina lani zaupala gradbenemu podjetju Karst z Opčin, so se začela maja, časovni načrt pa je bil po besedah podžupana Livia Vecchietta doslej spoštovan. »Računamo na to, da bodo s šolskim letom 2013-2014 novi prostori že na voljo,« pravi upravitelj in poudarja, da bodo z odprtjem novega šolskega središča v dobršni meri rešili problem prostorske stiske, ki že dolgo let bremeni slovensko in italijansko osnovno šolo v Romjanu. Vzporedno z gradnjo šolskega centra teče tudi postopek za poimenovanje slovenske osnovne šole. »Poimenovati jo nameravamo po pesnici Ljubki Šorli, kot so predlagali tudi starši naših učencev,« je povedala ravnateljica Sonja Klanjšček.

Na 12. strani

Slovenski premier
sprejel Dörflerja

Na 2. strani

V FJK dober turistični
obisk med prazniki

Na 3. strani

Pokrajina Trst:
proračun šele maja?

Na 4. strani

Pomoč občine Trst
družinam v stiski

Na 5. strani

Alea lacta spet
v boj za igralnico

Na 14. strani

VOLITVE - Neuradna novica iz vodstva Demokratske stranke

Tamara Blažina kandidatka za rimsko poslansko zbornico

Tržačan Francesco Russo nosilec liste za senat v FJK, za zbornico Gianna Malisani - Zmaga Deборе Serracchiani

RIM - Tamara Blažina bo na predčasnih parlamentarnih volitvah 24. in 25. februarja kandidirala za poslansko zbornico in to na petem mestu kandidatnega seznama Demokratske stranke v Furlaniji-Juljski krajini. To ji zagotavlja realne možnosti za izvolitev. Tako je sinoči sklenilo vsedržavno vodstvo Demokratske stranke, ki je sprejelo vse zahteve deželne tajnice Deборе Serracchiani. Zelo dobre možnosti za izvolitev v zbornico imata Tržačan Ettore Rosato in Gorican Giorgio Brandolin, »vozovnico« za Rim (senat) pa ima že v žepu Tržačan Francesco Russo.

Rosato je tretji, Brandolin pa četrti

Nosilec kandidatne liste DS za senat je tržaški tajnik stranke Francesco Russo, nosilka liste za poslansko zbornico pa Furlanka Gianna Malisani, drugouvrščena na primarnih volitvah v videmski pokrajini.

Kandidati za senat:

Francesco Russo, Isabella De Monte (zmagovalka primarnih volitev v videmski pokrajini), dosednji senator iz Pordenona Carlo Pegorer, sledijo bivši Illyjev deželni odbornik Lodovico Sonogo, nato Laura Fasiolo, Tržačanka Valentina Baldas in Maurizio Ionico.

Kandidati za zbornico:

Gianna Malisani, Giorgio Zanin, Ettore Rosato, Giorgio Brandolin, Tamara Blažina, Paolo Coppola, Ivano Strizzolo, Franca Quas, Rosa Ricciardi, Federica Fogolin, Giancarlo Ressani, Roberta De Martin in Lorella Stefanutto.

Velik dosežek Deборе Serracchiani

Sestava kandidatne liste DS predstavlja veliko politično zmago za deželno tajnico Deboro Serracchiani, ki je tudi evropska poslanka. Uspešno ji je preprečiti t.z. zunanje candidature in dejansko zagotoviti prisotnost v novem italijanskem parlamentu predstavnikov vseh lokalnih stvarnosti oziroma pokrajin iz naše dežele. Vse to predstavlja zelo dobro popotnico za njeno deželno predsedniško kandidaturu. Furlanija-Juljska krajina bo sedaj imela večjo težo na državni ravni, tudi znotraj Demokratske stranke, je prepričana Serracchianijeva.

Slovinci DS zadovoljni in tudi Terpin (SSk)

»Še enkrat je Demokratska stranka s tajnikom Pier Luigiem Bersanijem na čelu pokazala veliko občutljivost do Slovencev v Italiji. Slovenska komponenta DS iskreno čestita Tamari Blažini in obenem se zahvaljujemo vsem volivcem, ki so jo podprli na primarnih volitvah,« je na spletni strani Primorskega dnevnika sinoči zapisal Stefano Ukmar.

Zadovoljen s ponovno kandidaturo Blažinove je tudi deželni tajnik stranke Slovenska skupnost Damijan Terpin. V kratki izjavi podčrta, da verjame v angažiranost slovenske parlamentarke in celotne slovenske manjšine za olajšano zastopstvo Slovencev v Italiji v volilnem zakonu, s katerim se bo moral ukvarjati novoizvoljeni italijanski parlament.

Sandor Tence

Vse pravice pridržaneZDP doo-PRAE srl 2012 ©

Tamara Blažina tokrat za poslansko zbornico

Giorgio Brandolin se tudi poteguje za zbornico

LJUBLJANA - Koroški deželni glavar pri Janezu Janši

Slovenski premier sprejel Dörflerja

O ključnih vprašanjih, ki zadevajo slovensko manjšino - Janša dan prej sprejel predstavnike slovenskih krovnih organizacij na Koroškem

Srečanje med predsednikom slovenske vlade in koroškim deželnim glavarjem

KPV

LJUBLJANA - Slovenski premier Janez Janša se je včeraj srečal s koroškim deželnim glavarjem Gerhardom Dörflerjem, kateremu je Janša prenesel interes slovenske narodne skupnosti za čimprejšnji pričetek polnega delovanja Forumu za dialog ter za sistemsko ureditev financiranja Slovenske glasbene šole na avstrijskem Koroškem. Dörfler se je strinjal, da je narodna skupnost pomemben most medsebojnega sodelovanja. Ob tem je še izrazil prepričanje, da si bo koroška deželna vlada tudi v prihodnje prizadevala za naklonjeno obravnavo vprašanj, pomembnih za tamkajšnjo slovensko narodno skupnost.

Strinjala sta se o obstoju izjemnih možnosti za sodelovanje med pedagoškimi ustanovami, v gospodarstvu in nena zadnje tudi v športu. Govorila sta tudi o možnostih za nadgradnjo obstoječih infrastrukturnih povezav med Slovenijo in avstrijsko Koroško, zlasti na področju prometa. Janša je pri tem Dörflerju predstavil ukrepe slovenske vlade za izboljšanje poslovnega in investicijskega okolja v državi.

Pred srečanjem se je Janša v ponedeljek sestel s predstavniki krovnih organizacij slovenske manjšine na Koroškem, s katerimi so razpravljali o ključnih vprašanjih, s katerimi se srečuje tamkajšnja slovenska narodna skupnost. Kot so po srečanju s predstavniki manjšine sporočili iz kabineta predsednika vlade, so v pogovoru izpostavili potrebo po celovitem in kontinuiranem izpolnjevanju obveznosti, ki jih ima avstrijska država do slovenske narodne skupnosti. Predstavili so izzive za nadaljnji razvoj tamkajšnje narodne skupnosti, še posebej na področju dvojezičnega šolstva ter političnega zastopstva, kjer so pričakovanja usmerjena predvsem v deželo Koroško.

Predstavniki slovenske narodne skupnosti so posebej izpostavili, da je najboljša oblika podpore uspešen razvoj Slovenije. Janša je poudaril, da vlada glede položaja slovenske narodne skupnosti na avstrijskem Koroškem, preko urada za Slovence v zamejstvu in po svetu ter skozi aktivnosti različnih ministrstev in vladnih služb, vodi dialog z avstrijsko zvezno in koroško deželno vlado. Delo je usmerjeno tako v razvijanje skupnega slovenskega prostora, ohranjanje slovenske identitete, jezika, kulture in kulturne dediščine, kot tudi v spodbujanje sodelovanja na gospodarskem področju.

Do srečanja z Dörflerjem prihaja v predvolilnem obdobju na Koroškem. Zato se bo slovenski premier, kot smo zvedeli, srečal tudi z voditelji nekaterih drugih strank. Kot vse kaže, sedanjí glavar nima veliko možnosti, da bi ostal na položaju.

FJK - Poročilo deželne odbornice Federice Seganti in direktorja Turismo FVG Edija Sommarive

Pozitiven praznični obračun

Število gostov se je skoraj povsod povečalo - Najboljši rezultati v smučarskih središčih - Še najbolj se je povečalo število tujih gostov

TRST - Deželna odbornica za turizem Federica Seganti in generalni direktor agencije Turismo FVG Edi Sommariva sta včeraj predstavila obračun prazničnih tednov v deželnih turističnih središčih. Obračun je po njunem mnenju zelo pozitiven, to svoje mnenje pa sta podkrepila s številkami, ki so v primerjavi z lanskimi res boljše, čeprav je treba ob tem dodati, da se je lanska smučarska sezona začela precej kasneje, saj snega ni bilo praktično nikjer.

Tako se je število italijanskih gostov v obdobju med 13. decembrom 2012 in 2. januarjem 2013 v primerjavi z istim lanskim obdobjem povečalo za 3,9 odstotka, število tujih pa za 4,7 odstotka. Večje število gostov so našli praktično v vseh smučarskih središčih, je poudaril Sommariva. Edino izjemo predstavlja Piancavallo, ki pa si po besedah Sommarive ponovno upira pot na turistični trg in je zato potrebna določena potrpežljivost, saj rezultati ne pridejo čez noč.

Toda po zbranih podatkih se je število gostov povečalo tudi v tako imenovanem »nižinskem« turizmu. Med glavnimi mesti pokrajin se je samo v Vidmu število gostov v primerjavi z istim lanskim obdobjem zmanjšalo, in sicer za 3,3 odstotka, medtem ko je njihovo število v Gorici naraslo za 2,6, v Trstu

za 4,2 in v Pordenonu za 4,8 odstotka. »Zdaj moramo naša prizadevanja usmeriti v konec januarja in v prva dva tedna marca,« sta poudarila Segantijeva in Sommariva, »če bodo podatki tudi takrat pozitivni, potem bomo res lahko zadovoljni z zimsko sezono.«

Turistična agencija Turismo FVG je med turističnimi delavci 5. in 6. januarja izvedla tudi anketo, da bi ugotovila, kako ocenjujejo praznično obdobje od božiča do svetih treh kraljev. Kot je povedala Segantijeva, je bilo za 2 tretjini hotelirjev to obdobje letos boljše, pri čemer so najboljši obisk zabeležili v smučarskih središčih in v Trstu. Kar zadeva tuje turiste pa so bili odgovori še boljši, k temu pa je prispeval tudi dober obisk v obmorskih letoviščih.

Segantijeva in Sommariva sta na koncu opozorila še na problem prevozov in povedala, da so precej investirali v letalske prevoze. »To že daje pozitivne rezultate s Španijo in državami iz Severne Evrope. Zdaj je naša pozornost usmerjena tudi na lete Ryanaira in na letališči v Ljubljani in Benetkah. Turiste je namreč treba "pobirati" tam, kjer pristanejo in jih nato pripeljati v Furlanijo-Juljsko krajino,« je zaključil Sommariva.

Deželna odbornica Federica Seganti

ARHIV

AKTUALNO - Stališče slovenske vlade

»Italija naj glede uplinjevalnika in razlaščanj spoštuje zaščitni zakon za Slovence«

Pristojno ministrstvo odgovorilo poslancema Samu Bevku in Mirku Brulcu - Vladni sklepi zaupne narave

Poslanec Samo Bevk

Poslanec Mirko Brulc

Italija glede žavelskega plinskega terminala in posledičnih razlaščanj za daljnovod mora spoštovati zaščitni zakon za slovensko manjšino, meni slovenska vlada. Postopek v zvezi z služnostmi in razlastitvami pa ni predmet čezmejne presoje, saj gre za izvajanje projekta za daljnovod, ki je v izključni pristojnosti italijanskih organov, piše v izjavi slovenske vlade. V njej se izrecno omenja 21. člen zaščitnega zakona, ki izrecno govori o razlaščanjih in težnji k zaščiti zgodovinskih ter kulturnih značilnosti ozemlja.

Omenjena stališča so sestavni del odgovora vlade Janeza Janše na vprašanje poslancev stranke SD Sama Bevka in Mirka Brulca, ki sta vlado opozorila na zadnje italijanske aktivnosti glede uplinjevalnika in tudi na problematiko načrtovanih razlaščanj na Krasu. »Vlada Republike Slovenije je na seji 12. decembra 2012 sprejela sklepe v zvezi z nadaljnjimi ukrepi glede plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Sklepi so zaupne narave, zato jih ne moremo razkriti, gredo pa v smeri varovanja slovenskih interesov,« piše v odgovoru poslancema.

Tematika je bila obravnavana tudi na zaprti seji parlamentarnega odbora zbora za zunanjo politiko, ki je ob navzočnosti zunanjega ministra Karla Erjavca glede tega sprejel nekatere sklepe, ki so tudi ti sicer zaupne narave. Vlada je preko ministrstva za kmetijstvo in okolje sodelovala v po-

stopku čezmejne presoje vplivov na okolje, ki še ni zaključen, saj Italija še ni izdala gradbenega dovoljenja za žavelski terminal in zaključila čezmejne presoje vplivov na okolje za plinovod, piše nadalje v odgovoru poslancema SD. Resorni minister Franc Bogovič neposredno spremlja dogajanja na italijanski strani in na ravni Furlanije-Juljske krajine.

Ljubljana glede uplinjevalnika čaka na povabilo na tristranski vrh Italija-Slovenija-Hrvaška, ki ga je na medvladnem sestanku na Brdu pri Kranju obljubil italijanski okoljski minister Corrado Clini. Takrat je kazalo, da bo vlada Maria Montija vzdržala do naravnega izteka zakonodajne dobe, torej do spomladi, stvari so potem ubrale drugo smer, tako da tristranskega vrha najbrž (še) ne bo.

Brulc, dolgoletni župan Nove Gorice, in Bevk, ki je svojčas županoval v Idriji, sta za naš dnevnik izrazila zadovoljstvo nad vsebino vladnega stališča. Seveda nam nista razkrila podrobnosti in sklepov parlamentarnega odbora, ki po njunem mnenju dokazujejo, da Slovenija ažurno in strokovno spremlja razvoj dogajanj v zvezi s plinskim terminalom. Slovenska stran pozitivno ocenjuje sklep ministra Clinija, ki je strokovnim službam okoljskega ministrstva naročil dodatne študije in ekspertize v zvezi z žavelskim terminalom, podmorskim plinovodom in tudi z daljnovodom do Padrič.

Območje Žavelj, od koder naj bi speljali podmorski plinovod za potrebe plinskega terminala

KROMA

POKRAJINA TRST - Zaplet pri pripravi finančnega dokumenta

Proračun 2013 šele maja?

Za zamudo naj bi bila kriva deželna vlada, ki ni še izdelala določila za izvajanje pakta o stabilnosti

Predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali je bil včeraj zjutraj zaskrbljen. Novo leto se je letos začelo brez pokrajinskega proračuna. Prvič, odkar pokrajinsko upravo vodi levsredinska koalicija predsednice Marie Terese Bassa Poropat, je pojasnil. Pokrajine se že itak nahajajo v težkem položaju, brez odobrenega proračuna je njihovo delovanje še težje, je ocenil.

O proračunu 2013 je bil govor tudi na včerajšnji seji vodij svetniških skupin v pokrajinskem svetu. Uprava ne more biti odgovorna za zamudo pri pripravi in odobritvi proračuna, je popolnoma zatrdila pokrajinska odbornica za finance Mariella De Francesco. Nepošteno bi bilo naprtiti ji krivdo, je poudarila, in tudi obrazložila, zakaj.

Mariella De Francesco

KROMA

Pokrajinski proračun je neposredno odvisen od deželnega. Predvsem ker je od deželnega proračuna

Maurizio Vidali

KROMA

odvisno, koliko prenosov, koliko sredstev bo deželna uprava namenila posameznim pokrajinam (pa tudi drugim krajevnim upravam). Dežela Furlanija-Juljska krajina je izglasovala proračun 2013 tik pred božičnimi prazniki. V deželnem vestniku je bil objavljen šele v ponedeljek, 7. januarja.

Pokrajinski upravitelji so tako šele januarja izvedeli, na kolikšne deželne prispevke bodo lahko računali v tekočem letu. Obstaja pa še druga neznanka: tako imenovani pakt o stabilnosti, ki pogojuje posojila in izplačila krajevnih uprav. Deželna uprava mora šele določiti norme o izvajanju pakta stabilnosti. To bo storila najkasneje do 31. marca, je bilo odločeno na deželni ravni.

Po objavi norm o izvajanju pakta o stabilnosti bo imela pokrajinska uprava 60 dni časa za dokončno odobritev proračuna. Tako se lahko teoretsko zgodi, da bo pokrajinski proračun 2013 odobren ... konec maja.

Odbornica De Francesco upa, da ne bo potrebno toliko časa. Napovedala je, da bo združenje pokrajin posleglo pri deželni upravi in jo pozvalo, naj čim prej izdela norme o izvajanju pakta o stabilnosti, da bi imele pokrajinske uprave tako možnost čimprej pripraviti proračuna. Dotlej bo vsako načrtovanje dejansko onemogočeno, ker bo poslovanje potekalo po tako imenovanih »dvanajstih«, to je od meseca do meseca.

M.K.

VOLITVE - Veliki plakati tudi z nemškimi besedami

»Dvojezični« Camber tvega

»Nevidni« senator Ljudstva svobode je pred vsakimi parlamentarnimi volitvam še kako viden

Senator Giulio Camber je od vedno velik nasprotnik dvojezičnosti, a očitno le italijansko-slovenske različice. Na velikih plakatih, ki jih je v prejšnjih dneh dal razobesiti po mestu, se je predstavnik stranke Ljudstva svobode odločil za besede spread, Al diavolo-Zum teufel (po slovensko k hudiču) in deutsche Frau (nemška gospa). In to z namenom, da kritizira nemško kanclerko Angela Merkel, ki jo Camber, podobno kot njegov politični šef Silvio Berlusconi, ima za glavnega krivca italijanskih gospodarskih in finančnih težav.

Camber je od vsakih volitev do naslednje volilne kampanje medijsko in tudi drugače neviden, zelo aktiven je sicer v ozadju, v javnosti pa se ne pojavlja. Zanj bi bil primeren vzdevek »stric z ozadja«, ki se znova pogostoma pojavlja v slovenskem političnem življenju. Camber, kot rečeno, postaja viden nekaj tednov pred volitvami. Tudi tokrat se je odločil za t.i. jumbo plakate, s katerimi se je - kot rečeno - spraval na nemško kanclerko Merklovo.

Giulio Camber se je tokrat na volilnih plakatih spraval na nemško kanclerko Angela Merkel

KROMA

Tržaški senator, ki sedi v parlamentu vse od leta 1987, doslej ni potreboval plakatov in dejansko tudi ne volil-

ne kampanje, saj je vsakič imel izvolitev praktično v žepu. Tokrat pa tvega, saj se je deželno vodstvo njegove stranke vče-

raj odločilo, da ne bo več kandidiralo parlamentarcev, ki imajo za seboj dva mandata. In Camber jih ima že šest...

ZAHODNI KRAS - Vprašanje rajonskega svetnika Demokratske stranke Igorja Daneua

Župan Cosolini, kdaj boš postavil dvojezične smerokaze?

Daneu izrecno omenja odlok deželnega predsednika o izvajanju vidne dvojezičnosti

Smerokaza v središču Proseka

KROMA

»Zakaj na prometnih znakih in smerokazih na Zahodnem Krasu ni ob italijanskem uporabljen tudi slovenski jezik?« To vprašanje je zastavil tržaškemu županu Robertu Cosoliniju rajonski svetnik Demokratske stranke Igor Daneu.

Vprašanje je vložil konec preteklega leta v zahodnokraškem rajonskem svetu. V njem je omenil nekaj dogodkov, ki so bili v nasprotju z izvajanjem 10.člena zaščitnega zakona na ozemlju Zahodnega Krasa, ki je bilo z odlokom predsednika dežele z dne 21. marca 2012 vključeno v območje tako imenovane vidne dvojezičnosti.

Daneu je spomnil, da je »pred praznovanjem farnega zavetnika sv. Martina na Proseku občinska služba za mobilnost in promet namestila table za označevanje prepovedi parkiranja in obvoza z napisi izključno v italijanščini. Prav tako so smerokazi za Vejno v središču Proseka izključno italijanski in tudi smerokaz za Trst je izključno v italijanskem jeziku.«

Rajonski svetnik Demokratske stranke je nadalje opozoril, da »na cellem našem ozemlju niso bili še zame-

Igor Daneu

KROMA

njeni in postavljeni novi dvojezični smerokazi,« in da »to ni prvi primer enojezičnih prometnih znakov, nameščenih na območju Zahodnega Krasa po izdaji odloka predsednika dežele.

Daneu je v vprašanju v bistvu zapisal, da je občinska levosredinska uprava z namestitvijo novih le enojezičnih, italijanskih smerokazov na ozemlju Zahodnega Krasa kršila odlok predsednika dežele, s katerim je bila vidna dvojezičnost razširjena na celotno rajonsko območje.

Rajonski svetnik Demokratske stranke je zato uradno »vprašal tržaškega župana, pristojne odbornike in uradnike,« zakaj »pristojni uradi ne izvajajo zaščitni zakon, ali pa kako to, da niso prejeli ukaza za izvajanje zakona,« »če pa so prejeli ukaz, kako to, da ga ne izvajajo?«

Na vprašanje novih smerokazov na Proseku smo opozorili v začetku decembra. Takrat je tržaška občinska uprava namestila v središču vasi dva smerokaza. Prvi, gornji, kaže v smer Opčin in je dvojezičen (Opicina - Opčine); drugi, spodnji, kaže v smer Trsta in je enojezičen, izključno italijanski (Trieste).

Tržaška levosredinska uprava se ni odzvala na takratno pisanje Primorskega dnevnika. Zadevo o spornih enojezičnih smerokazih na območju Zahodnega Krasa je kratkoma spregledala.

Nekaj tednov pozneje je poročanje o enojezičnih smerokazih povzel slovenski rajonski svetnik Cosolinijeve Demokratske stranke in zastavil uradno vprašanje o zadevi. Bo župan sedaj odgovoril strankarskemu tovarišu in tudi primerno ukrepal?

M.K.

Ladje za križarjenje MSC Melody v Trstu ne bo

Kaže, da je pomorska družba MSC Crociere s tržišča umaknila sicer najmanjšo izmed svojih ladij za križarjenje MSC Melody. Trst bo tako opeharjen za 15 tisoč obiskovalcev, je bil včeraj besen predsednik družbe Trieste Terminal Passeggeri (TTP) Antonio Paoletti. Toliko jih je bilo namreč predvidenih od 31. maja do 9. septembra letos, ko naj bi velikanka v tržaški zaliv priplula kar štirinajstkrat. Družba je ladjo MSC Melody prodala, nikakor pa naj ne bi poskrbela za njeno ustrezno zamenjavo.

Ljubezen ... na platnu

Tudi v novem letu se nadaljuje filmski niz Film Outlet, ki ga prireja združenje La cappella underground. V gledališču Miela bo drevi ob 19. in 21.30 na platnu zaživel film Amour (Ljubezen) avstrijskega režiserja Michaela Hanekeja, ki je lani v Cannesu odnesel zlato palmo. Zgodba govori o ostarelem zakonskem paru, ki se spopade s težko boleznijo. Za ogled filma boste morali odšteti 4 evre.

O pokopališču pri Sv. Ani

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević bo današnje srečanje iz niza pogovorov (ob 17.30) posvečeno pokopališču pri Sv. Ani. Umetnosti zgodovinar Luca Bellocchi bo predstavil njegov arhitekturni razvoj.

Gut hort v Revoltelli

V avditoriju muzeja Revoltella bodo danes ob 17.30 predvajali film Gut Hort: il giardino dell'eternità Marca Tessarola. Posnetek vodi gledalca na sprehod po judovskem pokopališču v Ul. della Pace vse do Livia Vasieria, ki prostovoljno restavirira nagrobne kamne. Novinar Pierluigi Sabatti se bo pogovarjal z avtorjem in rabinom Yitzhakom Davidom Margalitom.

Smrt pri Arezzu: vlak zasegli v Trstu

Po nalogu tožilstva iz Arezza so v Trstu včeraj zasegli vlak Intercity, na katerem se je v ponedeljek peljal 81-letni Sienčan. Njegovo truplo so agenti železniške policije našli ob tirnicah na nekem nogometnem igrišču pred železniško postajo na južnem delu mesta Arezzo. Vlak je policija zasegla na tržaški, se pravi končni postaji, kjer bodo preiskovalci skušali ugotoviti, kaj se je pripetilo, se pravi ali so za usodni padec krivi vrata, ki so se odprla predčasno ali pa moški, ki je zaradi upočasnitve vlaka sam izstopil.

OBČINA TRST - Sporazum o plačevanju dobave elektrike, vode in plina Pomoč družinam v stiski

Izboljšali dosednji sporazum z dobavitelji - Ugodnosti je lani izkoristilo 516 občanov

Župan Cosolini podpisuje sporazum z upravljelji storitvenih podjetij AcegasAps, AcegasAps Service in Estenergy

KROMA

Recesija je vzrok vse večjih socialnih težav. Tega se zaveda tudi tržaška Občina, ki je včeraj ponovno podpisala sporazum o sodelovanju s podjetji AcegasAps, AcegasAps Service in Estenergy, v njem pa so se podpisnice zavezale, da bodo priskočile na pomoč družinam in posameznikom, ki ne morejo redno plačevati dobave elektrike, vode in plina.

Župan Roberto Cosolini je spomnil, da je vse več ljudi, ki zaradi različnih razlogov ne morejo proti plačevati položnic. Z željo, da bi pomagali ljudem v stiski, so lani z omenjenimi podjetji podpisali eksperimentalni sporazum, ki se ga je poslužilo veliko Tržačanov. S podrobnejšimi podatki je postregla občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari, ki je povedala, da se je v letu 2012 na njihovo socialno službo obrnilo 516 občanov, ki so na občino naslovili 712 vlog, za ugoditev katerim je Občina namenila skoraj 240 tisoč evrov. Poleg teh primerov pa so na omenjeno službo prispele še nekatere prošnje za pomoč, ki se niso do potankosti držale kriterijev podpisanega sporazuma. To se naša predvsem na družine, ki zaradi finančnih težav začasno niso mogle poravnati položnic (372 vlog), zanje pa je socialna služba namenila nekaj več kot 92 tisoč evrov. Občina je tako lani priskočila na pomoč z nekaj več kot 330 tisoč evri pomoči, je včeraj pojasnila odbornica Famularijeva in dodala, da so bi-

li do denarne pomoči upravičeni brezposelni, ljudje v dopolnini blaginji in tisti, ki so se iz takšnih ali drugačnih razlogov, na katere niso mogli vplivati, znašli v stiski. Slišali smo tudi, da bodo denarne socialne pomoči tudi letos deležni ljudje, ki so v začasni ali trajni ekonomski stiski in niso sposobni plačevati najnужnejših računov, prednost pa bodo imeli občani, ki so ostali brez službe.

Na včerajšnji novinarski konferenci so tudi povedali, da so letošnji sporazum o sodelovanju s tremi podjetji dopolnili z nekaterimi popravki in izboljšavami. Te izboljšave bodo najbolj izrazite pri odločitvi o prekinitvi dobave elektrike, vode in plina, saj bo občinska socialna služba s svojim hitrim posredovanjem preprečila prav odklop teh storitev. Ljudem v stiski bodo omenjena tri podjetja olajšala tudi način plačevanja položnic, ki jih bo mogoče plačevali tudi na obroke. Olajšave pri plačevanju bodo veljale za vse tiste, katerih dohodninski certifikat ISEE je višji od 7.500,00 evrov in ne presega 15.000,00 evrov (oz. 20.000,00 za številne družine). Ti občani bodo položnice za elektriko, vodo in plin, katerih znesek znaša več kot 150,00 evrov, lahko plačevali tudi na več obrokov (do šest obrokov). Tistim, ki jim ne bo uspelo poravnati položnic, pa bo tudi v tem primeru na pomoč priskočila občinska socialna služba, ki bo ocenila, če so upravičeni do denarne pomoči s strani Občine. (sč)

JAVNI PREVOZI - Protest baznega sindikata USB

570 tisoč km manj

Manj avtobusov, manj voženj in dražje vozovnice - Pokrajina in Občina Trst naj ukrepata

Deželni bazni sindikat USB napoveduje za **jutri** sindikalni protest pred tržaško železniško postajo. Od 9.30 do 12.30 in od 16.30 do 19.30 bodo protestniki opozarjali mimoidoče na nevzdržno stanje javnega prevoza v naši deželi. Willy Puglia, deželni koordinator sindikata USB, nam je včeraj pojasnil, da ljudje sploh ne vedo, kaj se dogaja z javnimi prevozi. Že od februarja bomo namreč pričali večjim spremembam: po novem bo vozilo veliko manj avtobusov, vsaka linija bo nekoliko bolj osiromašena, kar pomeni, da bodo posledično avtobusi veliko bolj natrpani in na postajah bodo potniki dlje čakali. Tržaški avtobusi naj bi v tem letu prevozili celo 570.000 kilometrov manj kot lani. »Ob tem ne gre prezreti tudi zelo hudega dejstva, da je po novem 27 voznikov avtobusov "preveč" v podjetju in da so se tudi cene vozovnic in mesečnih oz. letnih abonmajev za avtobusni prevoz dvignile za 8,5 odstotka,« je bil jasen.

Hkrati je Puglia opozoril, da bodo na protestu zbirali podpise, ki jih bodo konec meseca predstavili Pokrajini oz. Občini Trst kot glavnemu delničarju podjetja Trieste Trasporti, s prošnjo naj raje potencirajo javni prevoz, kot pa ga omejujejo. »Vsakič so namreč oškodovani potniki oz. delavci podjetja, medtem ko ohranjanje vodilni kadri kljub krizi mastne, pravzaprav vse bolj mastne plače. Občani so že dovolj obremenjeni.«

Sicer je stanje katastrofalno tudi na državnih ravni in v primerjavi zglede, da so krčenja v naši deželi nekoliko milejša. Vendar samo še letos: od prihodnjega leta se tudi pri nas napovedujejo drastični, do trikrat hujši ukrepi. »Zato menimo, da bi se morali Občina in Pokrajina čim prej angažirati, da bi se pravočasno re-

šilo, kar se rešiti da. In da se ne bi tega zavedeli šele, ko bo prepozno.« Podobne proteste bodo v prihodnjih tednih priredili tudi v Gorici in Vidmu, sicer pa bodo v Trstu spet poskrbeli za nova protestna shoda 16. in 22. januarja. (sas)

HARD ROCK - Švedska skupina Graveyard

»Od vsega začetka igramo bluz rok«

Pogovor s pevcem in kitaristom Joakimom Nilssonom

Švedski hard rock bend Graveyard je konec novembra začel glasbeno turnejo, s katero predstavlja svojo zadnjo ploščo Lights Out. Eden letošnjih najboljših glasbenih izdelkov, o katerem smo že poročali v novemberski rubriki Na ves glas, je izšel oktobra s pomočjo neodvisne glasbene založbe Nuclear Blast Records. Skupina je med drugim nastopila tudi v Dresdnu in sicer v nočnem lokalu Strasse E. Po nastopu smo se s pevcem Joakimom Nilssonom pogovorili o glasbeni turneji, novi plošči Lights Out in še marsičem ...

Kako poteka evropska glasbena turneja? Kje ste imeli najboljše nastope?

Turneja je res kar v redu in gre že proti koncu, februarja pa bomo šli čez lužo v ZDA. Na začetku sem imel nekaj problemov z glasom, a stvari so se kmalu rešile, čeprav komaj čakam, da se malo odpočijem. Napor je kar velik, saj koncertiramo

non-stop že mesec dni, to je pa res utrudljivo.

Med boljše nastope spadata prav gotovo koncerta na Dunaju in v Hamburgu, kjer so nam prisluhnili res številni oboževalci, nasploh pa menim, da je turneja uspešna.

V teku te glasbene turneje nastopate v glavnem v severni Evropi. V Nemčiji ste posebno priljubljeni, o tem pričajo tudi številni koncerti, ki jih imate vsako leto v teh krajih. Zakaj misliš, da je v Nemčiji povpraševanje po vaši glasbi tako visoko in kaj pa je narobe v Italiji? Nastopili ste namreč le enkrat in to v izgubljeni vasi ...

Ja, Nemčija nam je enostavno bliže in povrh vsega še cenejša (smeh). Alternativna glasbena scena je tu izredno razvita, med mladimi vlada veliko zanimanje. Naslednje leto gremo kot omenjeno tudi v

ZDA, je pa res, da je taka turneja neprijetno dražja.

Po pravici povedano, ne vem, zakaj je v Italiji manj zanimanja ... vaše bralce pa lahko takoj pomirim: na italijanskih tleh bomo prav gotovo nastopili aprila naslednje leto!

Vaša lanska plošča Hisingen Blues je bila res uspešna. Kje se misliš skriva skrivnost skoraj svetovnega uspeha?

Ne verjamem, da se tu skriva kaka posebna skrivnost oziroma, da imamo kak poseben čarobni napoj ... Že veliko let igramo skupaj in to je to. Z basistom (Rikard Edlund) se na primer pozna že od najstniških let in sva skupaj bila člana benda Norrskén, tako da je glasbeni feeling kar čvrst. Velika zasluga pa gre prav gotovo tudi našemu glasbenemu producentu Donu Alsterbergu.

Najnoveša plošča Lights Out, ki je izšla oktobra letos, bo zelo verjetno potrdila uspeh prejšnje. Kaj pa se je zgodilo s platnico plošče, da je tako ... črna? Nekateri so najbrž pričakovali malo daljši album ...

Nisi prvi, ki mi postavi vprašanje o novi platnici, kar pomeni, da smo res zadel v živo (smeh). Če jo primerjaš s platnico prejšnje plošče, je res čisto nekaj drugega in ravno to smo si želeli. Kar se pa tiče dolžine albuma, enostavno nismo imeli drugih komadov!

Zakaj je po tvojem mnenju hard rock scena, ki spominja na sedemdeseta leta, v zadnjih letih spet tako aktualna in uspešna?

Nimam blagega pojma ... Kar se mogoče benda tiče, ti lahko povem, da se že od vsega začetka ukvarjamo z bluz rokom. Sposojamo si pač glasbene elemente iz sedemdesetih in jih na svoj način moderniziramo.

Za konec še vprašanje v zvezi z vašim basistom, ki se ni udeležil turneje, ker se zdravi zaradi zasvojenosti z mamilii: bo Rikard kmalu okreval?

Upamo čim prej! Seveda je stvar resna in ne bo tako hitro rešena. Rikard se je odločil za zdravljenje in mi ga brezkompromisno podpiramo. Nikakršnega dvoma ni, da je on eden izmed štirih elementov tega benda!

R.D.

MLADINSKA LITERATURA

V. Möderndorfer dobitnik nagrade modra ptica

Vinko Möderndorfer minulega novembra v Trstu, ko je za SSG režiral igro Vaje za tesnobo

ARHIV PD

Dobitnik nagrade modra ptica, ki jo je Skupina Mladinska knjiga tokrat podelila za najboljši mladinski roman, je Vinko Möderndorfer. Nagrado je prejel za delo Skoraj kot v filmu, ki je zgodba o zorenju, obenem pa tudi oris sodobne družine, ki z lucidnostjo in pretanjenim humorjem razkriva žal vse prepogosto stisko otrok, ko družina razpade. Kot še piše v utemeljitvi nagrade, je večše pisateljsko pero Vinka Möderndorferja izoblikovalo izviren lik glavnega junaka, ki se giblje med skorajda arhetipskimi protagonisti, a ustvari vsaj še enega atipičnega junaka, samosvojega čudaka, ki Gašperjevo življenje spremeni za vedno.

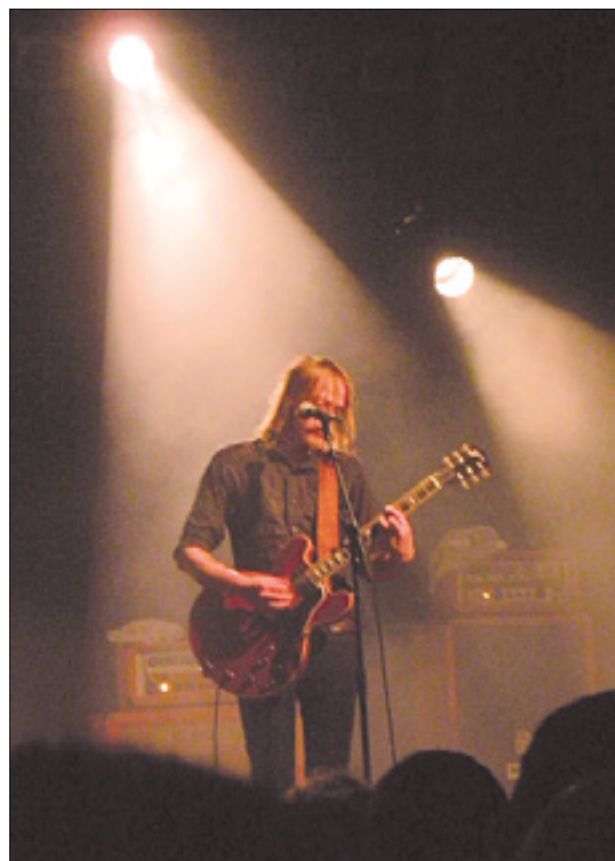
Prvoosebni pripovedovalec, skoraj 12-letni Gašper, je brihten mulec, ki ne sodi v skupino najbolj priljubljenih učencev na svoji šoli, zato pa večino časa preživi na internetu. Zdi se, da je njegovo življenje res okej, dokler se nekega dne doma stvari ne začnejo spreminjati, sprva neopazno, a kmalu vse siloviteje, dokler se Gašperjev urejeni svet ne postavi na glavo in sesuje na koščke.

Dobitnika nagrade je izbrala žirija, ki so jo sestavljali predsednica Alenka Veler ter člani Andrej Ilc, Pavle Učakar, Zdravko Duša in Bojan Švigelj. Kot je povedala Velerjeva, je na natečaj prislo 25 romanov 18 avtoric in sedmih

avtorjev. V času knjižnega sejma so izbrali pet nominirancev. Med finalisti so se znašla sama uveljavljena pisateljska imena in čeprav gre za žanrsko zelo raznorodna dela, je vsem skupno, da so glavni junaki otroci sodobnega časa. Izmed njih so izbrali delo, za katero menijo da bo pritegnilo najširši krog bralcev. Pri Mladinski knjigi bo nagrajeno delo izšlo konec marca.

Möderndorfer je, kot je dejal, nagrade vesel, vesel pa je tudi dobre družbe nominirancev, v kateri se je znašel. Sicer pa se pravkar pripravlja na snemanje filma, ki ima določene vzporednice z nagrajeno knjigo. Vizualna kultura in internetna komunikacija sta del sveta najstnikov in jih zelo opredeljujeta. Tako njihovo mladost kot dozorevanje in jezik, je še dejal.

Za podeljevanje nagrade modra ptica, lani jo je kot prva za roman za odrasle Igranje prejela Stanka Hrastelj, so se po besedah glavnega urednika Mladinske knjige Bojana Šviglja odločili, ker so želeli z njo med bralci spodbuditi zanimanje za knjige domačih avtorjev. Letos so bila za nagrado nominirana še dela Kam je izginila Brina? Tadeja Goloba, Reševanje plavalask Mihe Mazzinija, Kar ne ubije Cvetke Sokolov ter Taša Irene Velikonja. (STA)

Joakim Nilsson med koncertom

LJUBLJANA - V 66. letu starosti

Umrla pesnica Maruša Krese

V 66. letu starosti je v Ljubljani umrla pesnica, pisateljica, novinarka, psihoterapevka in humanitarna delavka Maruša Krese. Letos je pri založbi Goga izšel njen romaneskni prvenec Da me je strah?, v katerem je na podlagi družinske zgodbe tematizirala viharji vojni in povojni čas v nekdanji Jugoslaviji.

Maruša Krese se je šele nedavno vrnila v Slovenijo, pred tem je vrsto let živila v Berlinu. Ves čas je bila na poti ter kot humanitarna delavka in novinarka obiskovala vojna območja. S sestro, fotografino Meto Krese, je bila še posebej dejavna v obleganem Sarajevu in nato v Avstriji in v Turčiji.

Svoje izkušnje je Maruša Krese opisala v knjigi kratkih zgodb Vse moje vojne, ki je sledila s fabulo nagrajeni kratkoprozorni zbirki Vsi moji božiči. Knjigi sta izšli pri Mladinski knjigi. Prej so njena dela izhajala pri nemških založbah, pesniške zbirke, izdane v slovenskem jeziku, pa so izšle pri avstrijski založbi Drava.

Maruša Krese je svoje prispevke objavljala v revijah in časopisih Die Zeit, Berliner Zeitung, TAZ, Lettre International, Manuskripte in drugod (med drugim tudi v Primorskem dnevniku), napisala je tudi okoli deset radijskih iger in ustvarila vrsto dokumentarno-umetniških oddaj za nemški in avstrijski radio. Za humanitarno delovanje in posredništvo med vojno in Hercegovino jo je nemški predsednik nagraдил z zlatim križcem, avtorice evropskega projekta Ženske v vizijo pa so jo uvrstile med 100 najplivnejših žensk v Evropi. (STA)

CANKARJEV DOM - Cirque Éloize s predstavo Cirkopolis

Čarobna pot v domišljjski svet

Dvanajstčlanska odlična izvajalska skupina predstavlja najnovejšo kreacijo tega kanadskega inovativnega cirkusa

Delo človeka osvobaja ali vklepa v okove? Vprašanje ni novo. Novost je v tem, da so si ga zastavili ustvarjalci cirkuške predstave. Seveda ne gre za tradicionalni cirkus, temveč za sodobno inačico, ki predstavlja svoje produkcije v gledaliških dvoranh. Cirque Éloize so ustanovili leta 1993 v Kanadi, od takrat je s svojimi nastopi navdušil že več kot tri milijone gledalcev. Tudi slovenskih in tržaških.

Ob koncu leta in v prehodu v novo leto 2013 je dvanajstčlanska umetniška skupina tega inovativnega cirkusa nastopala v ljubljanskem Cankarjevem domu. Tokrat je predstavila svojo najnovejšo kreacijo, Cirkopolis, ki nosi letnico 2012. Z naslovom se se v Cirque Éloize poigrati: ustvarjalci so navdih črpali iz znanega filma Fritza Langa Metropolis in izhajali iz razčlovečenosti sodobnega časa.

Jeannot Painchaud, umetniški vodja skupine in režiser, in Dave St-Pierre, koreograf in režiser, sta pri oblikovanju predstave uporabila prijeme cirkuške umetnosti, zlasti akrobatski del, katerim sta dodala prvine avtorske glasbe, plesa in gledališča. V sodelovanju z avtorskim timom sta ustvarila predstavo, ki gledalce popelje v svet domišljije.

K temu odločilno pripomorejo privlačne projekcije, ki učinkovito uokvirjajo pripovedovanje zgodb. Kot so zapisali avtorji te poetične cirkuške predstave, »eklektični liki lovijo ravnotežje na premici med resničnostjo in fantazijo. Oživijo v kreativnem okolju, v katerem je mogoče vse.«

Nastopajoči so akrobati, plesalci, igralci, žonglerji ..., predvsem pa odlični pripovedovalci zgodb, ki se gibljejo med stvarnostjo in domišljijo. Odlično obvladajo akrobatske veščine, vendar so točkam dodali umetniški vidik, zaradi česar v ospredje prihaja neopredeljivost, zasanjanost vsebine pripovedi.

Predstave Cirque Éloize so namenjene odraslim ali bolje večnim otrokom. Vsem, ki v sebi hranijo vsaj delček otroške duše, ki se ne uklanja neizprosni vsakdanji stvarnosti. Vsem »sanjačem«, ki pa ne bežijo pred problemi, vendar se znajo z njimi sproščeno soočiti. Cirkopolis, ki je deveta kreacija tega kanadskega inovativnega cirkusa, je ljubljanske gledalce iz leta 2012 popeljal v leto 2013. V teh časih je to bila prijetna in primerna popotnica. (bip)

ITALIJA - Izbira kandidatov za parlamentarne volitve

Demokratska stranka: 38 nosilcev list, 15 žensk

RIM - Demokratska stranka je prva politična sila, ki je določila kandidate za februarске politične volitve. Strankino vodstvo jih je odobrilo soglasno. Med 38 nosilci list v posameznih volilnih okrožjih je 15 žensk. Starnkin tajnik Pier Luigi Bersani bo nosilec liste v Lombardiji in na Siciliji, kjer bo kandidiral tudi direktor Rai news Corradino Mineo. V Laciju bo ob Bersaniju kandidiral nekdanji vodja oddelka za boj proti mafiji Pietro Grasso; v Kampanji se bosta med drugimi potegovala Guglielmo Epifani in Enrico Letta, v Apuliji Anna Finocchiaro, v Piemontu Ignazio Marino, v Emiliji-Romagni Dario Franceschini in kanuistka Josefa Idem, v Venetu Laura Puppato, v Toskani Rosy Bindi.

Bersani je bil zadovoljen z izbirami. Dejal je, da »mi smo zajec, vsi ostali bodo tekmovali za nami.« »Mi smo pripravljeni na vodenje države,« je dodal in pojasnil, da na kandidatnih listah ni nobenega predstavnika sedanje vlade, kajti, »vlade super partes ni mogoče razdeliti med razne dele, pa čeprav nam so nekateri člani vlade všeč ...«

Tudi Monti in njegovi zavezniki se aktivno pripravljajo na sestavo kandidatnih list. Včeraj sta na Montijevo politično barko skočila italijanska sabljajca Valentina Vezzali in direktor dnevnika Tempo Mario Sechi. Vezzali jeva je po uspehih na olimpijskih igrah v Pekingu leta 2008 koketirala s takratnim predsednikom vlade Silviom Berlusconiem, sedaj pa ga je očitno pustila na cedilu in se odločila za Montija.

Predsednika »tehnične« vlade pa je včeraj presenetila hladna »evropska« prha. V poročilu Evropske unije o zaposlitvi v letu 2012 je med drugim zapisano, da naj bi davek na nepremičnine IMU v Italiji »povečal revščino«. Evropski komisar za socialne zadeve Laszlo Andor ni hotel komentirati poročila, ker je to »argument volilne kampanje«.

Pač pa je na nezavidljivo evropsko poročilo odgovoril Mario Monti. Opozoril je, da je bil davek na nepremičnine uveden na zahtevo Evropske unije in dodal, da »ni bilo mogoče dodeliti občinam dobršen del davka.«

Medtem se krešejo mnenja med vodstvom Severne lige in njenimi volivci. Slednji so zelo kritično ocenili ponovno zaveznitvo z Ljudstvom svobode in še predvsem s Silviom Berlusconiem. Vodstvo Severne lige je skušalo pojasniti, da gre za volilno zaveznitvo, ki naj bi omogočilo Maroniju zmago na deželnih volitvah v Lombardiji. Zvečer se je izvedelo, da naj bi Umberto Bossi spet kandidiral na parlamentarnih volitvah.

Pier Luigi Bersani je bil zadovoljen z izbiro kandidatov

KROMA

MADŽARSKA - Rome označil za »ciganske živali«, ki niso vredne, da živijo Eden od voditeljev vladajoče stranke pozval k »odstranitvi« Romov

BUDIMPEŠTA - Na Madžarskem je izbruhnil pravi škandal, potem ko je eden izmed ustanoviteljev vladajoče stranke Fidesz pozval k »odstranitvi ciganskih živali«. Z izjavo je Zsolt Bayer izzval obsodbe ne le opozicije, temveč tudi vladajoče stranke. Bayer, ki dela kot novinar pri dnevniku Magyar Hirlap, je napisal, da "ciganske živali" niso vredne, da živijo kot ljudje, saj "opravljajo svoje potrebe, kjer želijo". Velik del Romov pa je po njegovem prepričanju "morilcev", ki jih je treba "odstraniti".

Njegove v soboto objavljene izjave niso pritegnile večje pozornosti, dokler ni minister za pravosodje in upravo Tibor Navracsics, tudi član Fidesza, v ponedeljek zvečer za komercialno televizijo dejal, da za Bayerja znotraj Fidesza "ni prostora".

Demokratska koalicija nekdanjega premiera Ferenc Gyurcsanyja je državnega tožilca pozvala, naj

Bayer je na Madžarskem doslej poskrbel že za več škandalov in poleg Romov so njegova stalna tarča tudi madžarski Judje

proti Bayerju zaradi spodbujanja k sovraštvu sproži sodni proces. Zeleni LMP so pozvali Fidesz, naj Bayerja izključi iz svojih vrst, novo združenje nekdanjega tehnokratskega premiera Gordona Bajnaija pa pred-

laga "skupno ukrepanje demokratov desnice in leve". Bayer je na Madžarskem doslej poskrbel že za več škandalov. Med drugim je napisal že več proti madžarskim judom usmerjenih člankov.

STRASBOURG - Evropsko sodišče za človekove pravice obsodilo Italijo

Italijanski zapori prenatrpani

Sedmim tožnikom bodo morali izplačati 100 tisoč evrov odškodnine - Sodba še ni pravomočna

STRASBOURG - Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu je Italijo včeraj obsodilo zaradi slabih razmer v zaporih. Država po mnenju sodišča krši človekove pravice, saj zapornikom ne zagotavlja dovolj velikih prostorov. Sedmim tožnikom bo morala tudi izplačati 100.000 evrov odškodnine. Sodišče v sodbi, ki še ni dokončna, saj se lahko v prihodnjih treh mesecih obe strani pritožita, navaja kršitve tretjega člena evropske konvencije o človekovih pravicah, ki prepoveduje mučenje in nehumano ravnanje.

Sodišče je pritrdilo pritožbi sedmih zapornikov iz dveh zaporov v Piacenzi in kraju Busto Arsizio, češ da so njihovi bivalni prostori premajhni. Namesto minimalno štirih kvadratnih metrov osebnega prostora so imeli zaporniki na voljo tri kvadratne metre prostora.

Po trije zaporniki so si namreč delili devet kvadratnih metrov velike zaporne celice, ki so bile predvidene za nastanitev največ dveh zapornikov. Zapor v Piacenzi je bil sprva predviden za nastanitev 178 zapornikov, z maksimalno obremenitvijo 376

Vhod v zapor v Piacenzi

zapornikov, a je v njem hkrati bivalo tudi 415 zapornikov.

Poleg premajhnega bivalnega prostora so na slabše bivalne razmere vplivali še pomanjkanje tople vode v daljših ča-

sovnih obdobjih ter slaba osvetlitev in prezračevanje zapornih celic, je še moč razbrati iz sodbe. Sodišče v sodbi še ugotavlja, da je Italija že zaznala problem prenatrpanosti zaporov, s tem ko je leta 2010 razgla-

la izredne razmere na tem področju. O strukturnih težavah v italijanskih zaporih pa priča tudi več 100 pritožb na sodišče.

Italija bo po pravomočnosti sodbe imela leto dni časa, da uredi razmere v zaporih.

V italijanskih zaporih je bilo po zadnjih podatkih konec leta 2011 okoli 66.900 zapornikov, ker močno presega zmogljivosti zaporov, ki znašajo 45.700 zapornikov. Najhuje je v Apuliji, kjer je na vsakih 100 mest nastanjenih kar 182 zapornikov, najbolj pa na Trentinskem-Južni Tirolski, kjer si vsakih 100 mest deli 72 zapornikov, je razvidno iz podatkov italijanskega državnega statističnega urada Istat.

Je pa v Italiji na 100.000 prebivalcev manj zapornikov kot v evropskem povprečju. Slednje znaša 127,7 zapornikov na 100.000 prebivalcev, v Italiji pa 112,6 zapornikov na 100.000 prebivalcev.

Kljub temu je prenatrpanost zaporov med evropskimi državami v primerjavi z Italijo večja le še v Srbiji, delež zapornikov pa v Italiji po podatkih Istate vztrajno narašča.

Evropska komisija: V 2013 ni pričakovati izboljšanja na trgu dela

BRUSELJ - Leto 2012 je bilo še eno slabo leto za Evropo z vidika brezposelnosti in socialnega položaja, tudi za leto 2013 pa ni pričakovati izboljšanja, je ob predstavitvi poročila na to temo dejal evropski komisar Laszlo Andor. Delež dolgotrajno brezposelnih v EU se je med krizo še povečal. Brezposelnost po petih letih gospodarske krize in vrnitvi v recesijo v letu 2012 dosega nove ravni, na katerih ni bila skoraj 20 let, dohodki gospodinjstev so upadli, tveganje revščine ali socialne izključenosti se, posebej v članicah EU v južni in vzhodni Evropi, povečuje, je ob včeraj objavljenem poročilu o zaposlenosti in socialnem položaju v Evropi za 2012 dejal Andor.

Povprečna stopnja brezposelnosti v EU je porasla na skoraj 11 odstotkov. Očiten je postal razkorak med članicami območja evra na jugu in severu. Razlika med stopnjama brezposelnosti za ti dve območji je leta 2000 znašala 3,5 odstotne točke, v letu 2007 je padla na nič, nato pa je v letu 2011 dosegla 7,5 odstotne točke. Poročilo ugotavlja, da so v članicah, ki so izvedle reforme za povečanje dinamičnosti trga dela, brezposelni lahko lažje poiskali delo tudi v kriznih letih.

Depardieuju grozi sojenje zaradi vožnje pod vplivom alkohola

PARIZ - Francoskemu igralcu Gerardu Depardieuju grozi sojenje zaradi novembrske vožnje pod vplivom alkohola. Na sodišču v Parizu se namreč včeraj ni udeležil zaslišanja, ki bi mu lahko omogočilo rešitev primera brez sojenja. Depardieu, ki je že priznal, da je novembra lani vinjen vozil skuter po ulicah Pariza, naj bi včeraj uradno priznal krivdo in sprejel kazen, ki bi jo predlagalo sodišče.

A kontroverzni 64-letni igralec se na sodišču ni pojavil. Kot je pojasnil njegov odvetnik Eric de Caumont, je Depardieu »zaradi poklicnih obveznosti v tujini«. Depardieu je namreč v Črni gori. Njegova odsotnost pomeni, da se bo sedaj moral soočiti s sojenjem, je še pojasnil. Igralca, ki je znan po tem, da rad globoko pogleda v kozarec, so za volanom skuterja ujeli alkoholiziranega konec novembra lani. Raven alkohola v njegovi krvi je znašala 1,8 grama na liter, kar je trikrat več od dovoljene ravni. Za vožnjo pod vplivom alkohola je zagrožena denarna kazen v višini 4500 evrov in zaporna kazen do dveh let.

ZLATO
(999,99 %) za kg
40.753,51 € +321,61

SOD NAFTE
(159 litrov)
111,40 \$ +0,21

EVRO
1,3086 \$ +0,40

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 8. januarja 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	
	8.1.	7.12.
ameriški dolar	1,3086	1,3039
japonski jen	114,56	114,48
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,587	25,539
danska krona	7,4603	7,4597
britanski funt	0,81450	0,81170
madžarski forint	292,70	291,57
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6969	0,6975
poljski zlot	4,1245	4,1193
romunski lev	4,4110	4,4223
švedska krona	8,5766	8,5144
švicarski frank	1,2092	1,2087
norveška krona	7,3255	7,3060
hrvaška kuna	7,5725	7,5685
ruski rubel	39,6090	39,6906
turška lira	2,3281	2,3239
avstralski dolar	1,2466	1,2421
braziljski real	2,6483	2,6473
kanadski dolar	1,2899	1,2871
kitajski juan	8,1462	8,1230
indijska rupija	72,0580	72,0080
južnoafriški rand	11,2239	11,2074

ROMJAN - Dograjena naj bi bila do prihodnjega šolskega leta

Šola nastaja, nosila bo ime Ljubke Šorli

Gradnja novega slovenskega šolskega centra v Romjanu se nadaljuje. Dela, ki jih je ronška občina lani zaupala gradbenemu podjetju Karst z Opčin, so se začela maja, časovni načrt pa je bil po besedah podžupana in odbornika za javna dela Livia Vecchietta doslej spoštovan. »Računamo na to, da bodo s šolskim letom 2013-2014 novi prostori že na voljo,« pravi občinski upravitelj in poudarja, da bodo z odprtjem novega šolskega središča v dobršni meri rešili problem prostorske stiske, ki že dolgo let bremenijo slovensko in italijansko osnovno šolo v Romjanu ter je bil v preteklosti tudi vir polemik med skupino italijanskih staršev in občino.

»Nova stavba bo služila tako potrebam učencev slovenske osnovne šole kot tudi njihovim vrstnikom, ki obiskujejo italijansko osnovno šolo,« vnovič pojasnjuje Vecchiet, po katerem bo sprostitev prostorov v šoli Brumati, ki si jih danes delita italijanska in slovenska osnovna šola, prav gotovo pripomogla k izboljšanju pogojev, v katerih izobraževalni ustanovi delujeta, saj sta zelo na tistem. Slovenska šola tudi ne bo več potrebovala prostorov bližnjega župnišča, kjer so za silo omogočili pouk za otroke dveh razredov. Ni pa predvideno, da se bosta vrnila v Romjan dve izmed štirih sekcij slovenskega vrtca, ki imata danes sedež v Ulici Fratelli Cervi.

»Upamo, da bomo z novimi šolskimi prostori res lahko razpolagali že s prihodnjim šolskim letom. O tem in o drugih vprašanih se bomo pogovorili z ronškim županom Robertom Fontanotom, s katerim se bomo v kratkem sestali,« je včeraj povedala ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in razkrila, da vzporedno z gradnjo teče tudi postopek za poimenovanje šole. »Slovensko šolo v Romjanu nameravamo poimenovati po goriški pesnici Ljubki Šorli, kot so predlagali tudi starši naših učencev. Po drugi svetovni vojni je bila Šorlijeva ena

Na gradbišču je videti, da dela napredujejo

FOTO C.V.

izmed prvih učiteljic na slovenski šoli v Trzinu,« je pojasnila ravnateljica. Uradni sklep o poimenovanju so v decembru sprejeli na ravni medrazrednih svetov osnovne šole v Romjanu in na ravni zavodnega sveta Večstopenjske šole Doberdob. Soglasje je bilo popolno. Sklep bodo še preverili pri pristojnih organih - predvsem na občini in prefekturi

- ter se o njem soočili tudi z akterji na teritoriju, kot to vedno počenjajo. Z njim so seznani pesnično hčer, profesorico Lojzko Bratuž, in jo osrečili.

Gradnjo šolskega centra sta omogočila dva prispevka dežele FJK: prvi znaša 1.400.000 evrov, drugi pa 400.000 evrov. Preostali denar - okrog 120.000 evrov - bo za-

LJUBKA ŠORLI »Po poklicu in poklicanosti je bila učiteljica«

LJUBKA ŠORLI,
PESNICA,
KULturna
DELAVKA IN
učiteljica

»Ljubka Šorli je zaznamovala goriško kulturno življenje in postala med Primorci priljubljena skoraj tako kot Simon Gregorčič,« je februarja 2010, ob proslavljanju stoletnice njenega rojstva - pesnica je bila rojena v Tolminu 19. februarja 1910 -, zapisal David Bandelj: »Njeno življenje ni bilo vedno prekrto z rožami poezije. Nasprotno. Trpljenje, ki ga je doživljala kot otrok v prvi svetovni vojni, se je stopnjevalo ob prihodu fašistične oblasti k nam, posebno med decembrom 1936 in februarjem 1937, ko je v hudih mukah umiral njen mož, od fašistov zastrupljen glasbenik Lojze Bratuž, in doseglo svoj vrh v trenutkih, ko je ob aretaciji morala pred zloglasnim komisarjem Collottijem prestopiti fizično in psihično mučenje. Toda njena pokončna upornost, trdna vera in neomajno zaupanje v dobroto človeštva so jo po vojni okronale za eno najuspešnejših pesnic v primorskem prostoru, ki je svoj odmev razširila tudi v širšo Slovenijo. Predvsem pri otrocih je bila kot avtorica zelo priljubljena, saj je znala s klasično pesniško-ritmično zasnovo prilagajati vsebino otroškim čutenjem in vtisniti poezijam vzgojni prijem. Po poklicu in po poklicanosti je bila namreč učiteljica in vzgojila je vrsto generacij slovenskih otrok na Goriškem.«

gotovila ronška občina. Poslopie, ki bo zgrajeno po standardih energetskega razreda A, gradijo za stavbo osnovne šole Brumati v Ulici Capitulo na zemljišču, ki meri 1.398 kv. metrov. V njem bodo uredili šest učilnic po 47 kv. metrov, štiri sobe za posebne dejavnosti in laboratorije, učiteljsko zbornico in veliko jedilnico.

GORICA - Pokrajine »Reforma naj bo v interesu občanov«

»Tako na državni kot tudi na deželni ravni je morda končno napočil čas, ko bodo nekateri odvrgli masko in prenehali lagati občanom na račun pokrajin.« Tako razmišlja Enrico Gherghetta, predsednik goriške pokrajine in predsednik zveze pokrajin UPI Furlanije-Juljske krajine, ki se je oglašil v zvezi z novico, da bo deželni svet v kratkem moral odločiti o »kompleksni institucionalni reformi, s katero bo prerazporedil funkcije in pristojnosti med pokrajinami in občinami.«

Pri tako zapleteni reformi, pravi Enrico Gherghetta, ki je vedno ostro nasprotoval ukinitvi pokrajin in krčenju njihovih pristojnosti, je treba biti pazljiv. »Cilj mora biti izključno interes občanov,« pravi predsednik goriške pokrajine, ki poudarja, da reforma ustroja pokrajin ne sme biti sredstvo, ki se ga politiki poslužujejo »za svoje volilne kampanje.«

Gherghetta izpostavlja, da je imel načrt ukinitve manjših pokrajin, ki ga je nameravala izvesti tehnična vlada Maria Montija v minulem letu, zelo negativne posledice. »Montijevi predlogi niso prispevali k znižanju javnih stroškov, pač pa so le povzročili znižanje ravni demokracije. Pravi problem, pred katerim smo zdaj, je kvečjemu ponovna vzpostavitev demokracije,« trdi Gherghetta, po katerem se poskus rimske vlade ni obnesel. »Pravično bi bilo, da bi tisti, ki so bili odgovorni za izkoriščanje teme pokrajin v volilne namene, zdaj odgovarjali za svoje napake pred državo in občani,« zaključuje predsednik pokrajine Enrico Gherghetta.

Medtem je 5. komisija deželnega sveta včeraj sklenila, da bo predlog Pedicini temelj, na katerem se bo 17. januarja nadaljevala razprava o preustroju pokrajin v FJK.

Padel s treh metrov višine

V ponedeljkovih zgodnjih popoldanskih urah se je v Kromberku pri demontažnih delih na enem od tamkajšnjih lokalov poškodoval delavec. 26-letni moški je padel z lestve z višine treh metrov, saj mu jo je v določenem trenutku spodneslo. Na kraju nesreče so ga oskrbeli reševalci nujne medicinske pomoči iz Nove Gorice. Ker je po ugotovitvah zdravnice obstajala možnost poškodbe hrbtenice, so ga odpeljali v šempetrsko bolnišnico. (km)

Zamude pri odprtju ludoteke

Goriška občinska uprava zamuja z odprtjem novih prostorov ludoteke za otroke do 6. leta, ki bo po novem delovala v centru Lenassi. Na to opozarja načelnik svetniške skupine DS Giuseppe Cingolani, ki je na občinsko upravo naslovil pisno svetniško vprašanje. »Občina je septembra sporočila, da bo ludoteko, ki je doslej delovala pri Madonini, preselila v center Lenassi. Napovedali so, da jo bodo odprli novembra, a je še zdaj niso. Problem naj bi bilo pomanjkanj stranišč za najmlajše,« pravi Cingolani, ki poziva upravo, naj čim prej poskrbi za ponovno odprtje ludoteke.

Oproščeni plačila »ticketa«

Goriško zdravstveno podjetje sporoča, da občani, mlajši od 6 let in starejši od 65 let, so oproščeni plačevanja »ticketov« v primeru, da bruto dohodek njihovih družin ne presega 36.151,98 evra letno. Potrdila, ki so bila izdana lani, bodo veljala do 31. marca 2013.

Tudi letos biološka tržnica

Na Trgu Falcone e Borsellino v Trzinu bo tudi letos ob sredah potekala biološka tržnica, na kateri domači kmetje prodajajo svojo zelenjavo. Občina je včeraj sporočila, da so sporazum z zvezo Coldiretti, ki tržnico prireja, podaljšali do 15. januarja 2014.

GORICA

Avditorija ne zapirajo

»Ko se bo razstava "Juke Box & The Beatles" zaključila, bomo muzej Sv. Klare zaprli, toda samo dokler ne bomo v njem priredili nove razstave. Tudi deželne avditorije v Ulici Roma ne nameravamo zapreti. Trdimo le, da se morajo pravila za njegovo upravljanje spremeniti, ker so stroški za občino previsoki. Skratka: ničesar ne bomo zapirali, vse pa bomo racionalizirali,« zagotavlja župan Ettore Romoli in o usodi avditorija pojasnjuje, da ga bo občina upravljalna do 31. januarja, nakar bo treba izbirati med različnimi možnostmi. Prva je, da bo njegovo upravljanje v celoti prevzela dežela, druga pa, da bo dežela v večji meri prispevala h kritju stroškov za kurjavo, tehnike ipd., saj stane avditorij občino 120 tisoč evrov letno, čeprav dogodke v njem pogosto spremlja le peščica ljudi.

GORICA - Župan o »nasprotnikih« porodnišnice

»Še vojska manjka!«

Romoli meni, da je mlade pediatre nekdo »navdihnil« - »Zakaj so samo nekatere porodnišnice nevarne?«

»Samo tega še manjka, da se goriški porodnišnici zoperstavi vojska!« Goriški župan Ettore Romoli ni bil navdušen nad vsebino odprtega pisma, ki so ga mladi zdravniki iz Furlanije-Juljske krajine, ki opravljajo specializacijo iz pediatrije, v ponedeljek naslovili na predsednika dežele Renza Tonda. Bodoči pediatri namreč nasprotujejo ohranitvi porodniških oddelkov v Gorici in Latisani, v katerih je število porodov zelo nizko, ker menijo, da je v njih ogrožena varnost mamic in novorojenčkov.

»Kot sem že večkrat povedal, ni mi jasno, zakaj naj bi bile nevarne samo nekatere izmed porodnišnic, v katerih se rojeva manj kot 500 otrok letno, medtem ko

naj bi lahko druge delovale naprej: so ostale porodnišnice bolj varne zato, ker se nahajajo ob morju ali v hribih?« ironizira Romoli in poudarja, da bi bilo treba »zdravje novorojenčkov in mamic ščititi vseh povsod«, ne le v nekaterih predelih Italije oz. v naši deželi. »Glede na vneto, s katero mladi zdravniki govorijo o nevarnosti goriške porodnišnice, bi mi moral kdo tudi pojasniti, kje je razlika med porodnišnico, kjer je porodov nekaj manj kot petsto, in drugim oddelkom, kjer so npr. zabeležili 501 porod,« sprašuje Romoli, ki pravi, da ve, »kdo je mlade pediatre navdihnil«.

Goriškega župana dalje moti, da mladi zdravniki v pismu obtožujejo po-

litike, da nastopajo demagoško. »Prosim, ne govorite mi o demagogiji, če je v trenutku, ko sta državno in deželno zdravstvo v vse večjih težavah, glavna skrb "razsvetljenih" tržaških in videmskih pediatrov delovanje goriške porodnišnice,« pravi župan, ki je prepričan, da se za zaprtje goriške porodnišnice ogrevajo tisti, ki bi želeli »absorbirati« goriško zdravstveno ponudbo in s tem okrepiti zdravstvo v ostalih pokrajinah Furlanije-Juljske krajine. »Dovoljenje za enoletno podaljšanje delovanja porodnišnice, ki ga je izdala dežela, je seveda nekoliko skvarilo te načrte. Ne izključujem, da se nekdo tudi boji uspeha projekta čezmejne porodnišnice, na kateri delamo,« pravi Romoli.

ISONZO SOČA - Bogata 97. številka

Pepi s Peči kakor Odisej

Finančna stiska revije - Jeseni 100. številka

Začelo se je leto, v katerem bo dvojezična revija Isonzo Soča izšla z okroglo 100. številko. Sedanja, novoletna, ima natisnjeno številko 97. Že na platnici je zapisano najpomembnejše sporočilo, ki je v Italiji značilno za ta čas: »Primarie«. Slednjim je posvečen tudi uvodnik, ki se deli na dva dela: prvi obravnava stanje v državi, drugi pa obžaluje, da v Gorici še »ne piha blagodejna pomladna sapica«. Naslednji članek načenja poleg vsedržavnih primarnih tudi deželne volitve. V njem so najzanimivejši podatki o prejemkih in dodatkih deželnih svetnikov, ki so nekaj sicer odpisali, a le za naslednjo mandatno dobo. Končni rezultat kaže, da znaša redna mesečna plača brez dodatkov 7.500 evrov! Vredno si je prebrati ostale podrobnosti. Enako velja za podatke, ki jih je zbrala Rosamaria Fontana Forzi o obremenitvah za odnašanje in uničevanje urbanih trdih odpadkov. V odprtem pismu poziva goriškega župana, naj uvede drugačno upravno kulturo, ki naj vsebuje večjo razvidnost podatkov, povezanih z odpadki. Tu je pri-

sal se je o tem kraškem vinu in v podkrepitve svojih prepričanj navaja vrsto citatov od latinskimi časov dalje do številnih slovenskih stihov, vključno s Kosovelovimi. Med drugim postavlja domnevo, da je predhodnik terana bilo vino »pucino«. Upravičeno se obregne ob žaljivo izražanje znanega filmskega kritika Tullia Kezicha, ki v zvezi s Krasom in Kraševci ter samim teranom uporablja znano tržaško žaljivko za Slovence.

Študentka goriške podružnice Vidske univerze Shada El Tabach posreduje bralcem svojo privrženost branju in še bolj glasbenemu poustvarjanju ter zanimivim pobudam, ki bodo potekale v Gorici od 19. februarja dalje. Vani Feresin pa ponuja recenzijo monografije o Malem semenišču, ki jo je izdala Fakulteta za arhitekturo in o kateri smo v dnevniku poročali ob prvi predstavitvi. Navedimo v podkrepitve spomina, da je lanskega 6. oktobra potekala stotnica uradne posvetitve mogočne stavbe, ki kraljuje na enem izmed dveh mestnih gričev.

Tokratni gost risanke avtorice Miriam Blasich je Henrik Tuma, odvetnik, politik, publicist in alpinist - veliko ime slovenskega javnega življenja na koncu 19. in v začetku 20. stoletja

mer: vsaki goriški občan je leta 2011 plačal navedeni davek v višini, ki presega za 68% znesek, ki ga je plačal Videmčan!

Manj znano je dogajanje okrog Oglejske fundacije. Flavio Cossar nam odkriva ozadja, ki so značilna za vedenje zabarikadiranih oblastnih struktur, ko proti pobudam civilne družbe najdejo vselej stranske, ovinkarske, sleparske poti, da uveljavijo svoje izbire in načrte. Tudi na krajevni ravni se dogaja marsikaj blatnega in kalnega.

Glavni urednik revije Dario Stasi je svoj krajevni potopis tokrat posvetil »Cesti vrtov«. Bralcu pomaga spoznavati preteklost in sedanjost območja, ki ga prekriva občina Šempeter-Vrtojba. Izvirni, nenavadni so posnetki, ki spremljajo pet strani dolgi prispevek.

Sodelavec Italo Chiarion se v svojem članku vrača z dopolnjenimi podatki na Goriško fronto leta 1943 in poziva k »poenotenju spomina«. Upravičeno izpostavi protinemiško vlogo nekaterih enot italijanske Kraljeve vojske, ki pa niso naknadno hotele sodelovati s partizanskimi silami - niti z italijanskimi, kaj šele s slovenskimi; pri omenjanju slednjih se tudi porazgubi podatek o dejanski udeležbi slovenskih vstajnikov. Vedenje in usoda italijanskega generala Bruna Malagutija, poveljnika goriške garnizije, sta malo poznani tudi med poznavalci. V članku je vse - ali skoraj - pojasnjeno.

Zgodovinar Silvano Cavazza še slednjič podkrepil z oprijemljivimi dokazi večstoletno večjezičnost goriškega prostora in samega glavnega mesta. Na sedmih straneh vključno s povzetkom v slovenščini podrobno posreduje vrsto listin, v katerih so omenjene nemščina, italijanščina, slovenščina in furlanščina; omenja poimenovanja »windisch« in »welsch«. Zaključuje pa: »Morda gre za ton Gorice pripisati rezanju njenih povezav z zaledjem, kot se je odločilo plemstvo v 18. stoletju, a prav gotovo ne bo neka angleška spakendranščina zadostovala za izboljšanje stanja.«

Dopisnik Sergej Pipan v svojem prispevku poje hvalnico teranu. Razpi-

GRADIŠČE - V centru za priseljence

V strastnem poljubu skrita SIM kartica

Ni šlo za ljubezen, temveč za zvi-jačo. Ko ga je poljubila, mu je podala tudi SIM kartico, podvig pa ji ni uspel, saj je s svojim strastnim dejanjem pritegnila pozornost nadzornikov, ki se niso pustili prelisičiti.

V centru za nezakonite priseljence CIE v Gradišču so policisti v minulih dneh razkrinkali žensko, ki je skušala enemu izmed gostov protizakonito priskrbeti kartico za mobilni telefon. Italijanska državljanka, ki ni Goričanka, je stavbo bivše kasarne Polonio v Gradišču obiskala v ponedeljek popoldne. Imela je dovoljenje za razgovor z enim izmed gostov centra, ki je tuni-

zijski državljani. Nekaj časa sta sedela eden nasproti drugega in se pogovarjala, nenadoma pa sta se objela in poljubila. Obiskovalka je pri tem potisnila moškemu v usta SIM kartico, ki jo je prinesla s seboj v center za priseljence, ne da bi policisti to opazili. Sum je v nadzornikih vzbudila šele strast, s katero sta se poljubila. Ker je poljub trajal nekoliko predolgega, so sklenili, da preverijo, ali je bil iskren. Kmalu so ugotovili, da je imel Tunizijec v ustih telefonsko kartico, ki so jo zasegli, zaplenili pa so mu tudi mobilni telefon, ki ga je skrival v centru. Možno je, da mu je tudi mobilni priskrbel ista ženska.

GORICA - Na Sladice na meji bodo povabili tudi slovenske občine

Goriškega decembra je konec, a že razmišljajo o naslednjem

V nedeljo se je zaključil niz božično-novoletnih pobud, ki jih je goriška občina priredila v sodelovanju z goriškimi društvi in ustanovami. Včeraj so občinski delavci posekali okrog 18 metrov visoko božično jelko, ki so jo darovali stanovalci bloka v Ulici Monte Calvario št. 34 v Podgori, začeli pa so tudi odstranjevati božične okraske v mestnih ulicah. Največji uspeh, je povedal župan Ettore Romoli, je bilo silvestrovanje na Travniku z rekordnim številom obiskovalcev in rekordnim 28-minutnim ognjemtom, v katerega, so vložili isto vsoto kot lani. »Letošnja novost, tržnica Slaščice na meji, morda ni zabeležila navala obiskovalcev, je pa bila vseeno uspešna. Prihodnje leto jo nameravamo okrepiti, k sodelovanju bomo povabili tudi 13 občin s

slovenske strani meje, s katerimi se bomo srečali v prihodnjih tednih. Z njimi se bomo pogovarjali tudi o Okusih na meji,« je napovedal Romoli, njegov odbornik za kulturo Rodolfo Ziberna pa je povedal, da bo prihodnje leto tržnica Sladice na meji bogatejša: več bo prodajalcev, ki bodo ponujali tudi sladice iz držav izven Srednje Evrope. »Nekaj novega načrtujemo tudi za Okuse na meji. Skupaj z ustanovo Isig pripravljamo evropski projekt; z njim bi si radi priskrbeli sredstva, ki bi nam služila za organizacijo koncertov, razstav in drugih kulturnih dogodkov, ki bi jih vključili v program tridnevne kulinarčne prireditve,« je pojasnil Ziberna in dodal, da nameravajo kulturne pobude prirediti tudi v okviru tržnice Sladice na meji.

Božično jelko so s Travnika odstranili včeraj

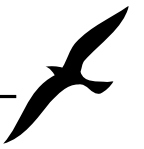
POSTANI SOLASTNIK PRIMORSKEGA DNEVNIKA

VČLANI SE V ZADRUGO PRIMORSKI DNEVNIK

Zadruga
zadruga@primorski.eu

GORICA - Smrt 21-letnega Eugena Melinteja

Tožilec zahteval za morilca šestnajst let zaporne kazni

Razsodba zoper Massimiliana Ciarlonija naj bi bila znana v sredo - Sodijo mu tudi zaradi poskusa pobega

Kazen za 33-letnega Tržičana Massimiliana Ciarlonija, ki je obtožen umora 21-letnega Eugena Melinteja, naj bi bila znana v sredo, 16. januarja. Državni tožilec je zanj zahteval šestnajst let zaporne kazni. Včerajšnja sodna obravnava po hitrem postopku pred goriškim sodnikom se namreč ni zaključila z razsodbo, kakor so nekateri napovedovali. Ciarlonija, ki je zaprt v Tolmeču, kamor so ga bili preselili po spodletelem pobegu iz goriškega zapor, so policisti včeraj pripeljali v Gorico ob 10. uri. Pred sodiščem in na hodniku pred sodno dvorano so njegov prihod pričakali svojci umorjenega fanta in ducat njegovih prijateljev. Bili so zbrani, bolj kot napetost pa je bilo zaznati ganjenost oseb, ki se še niso sprijaznile s Eugenov smrtjo.

Med včerajšnjo obravnavo, ki je fantovo mater večkrat spravila v jok, je sodnik Massimiliano Rainieri prisluhnul državnemu tožilcu Enricu Pavanu, ki je utemeljil zahtevo po 16-letni zaporni kazni, in Ciarlonijevemu odvetniku Riccardu Cattariniju, ki je predlagal prekalifikacijo kaznivega dejanja iz namernega v nenamerni umor. Eugenov družino v civilni tožbi zastopa odvetnica Roberta Bandelli, ki je vložila odškodninski zahtevek in je včeraj podprla tožilčevo zahtevo. V sredo prihodnjega tedna bodo na vrsti replike, napovedana pa so tudi razsodba in obseg odškodnine, ki bo priznana Eugenuv družini.

Massimiliano Ciarloni je Eugena Melinteja po rodu iz Romunije, ki je z družino od leta 2008 živel v Tržiču, smrtno ranil z žepnim nožem v noči med 4. in 5. marcem lani. Morilec in njegova žrtev sta se še isti večer spoznala v kavarni Passion café v Ulici Duca d'Aosta v Tržiču; z njima je bil tudi Alessandro Sollazzo. Trojica je v kavarni nekaj spila, nakar so se skupaj odpravili peš proti Trgu Republike. Ciarloni je povedal, da je med hojo po Ulici Duca d'Aosta posumil, da ga hočeta spremljevalca okraati, saj da sta mu segla v žep, kjer je hranil denarnico. Naenkrat naj bi odreagirala, potegnil iz žepa jopiča nož in z njim večkrat zamahnil. S prvimi sunki Melinteju ni prišel do živčevja. Smrtonosen pa je bil sunek med vrat in ključnico, ki je 21-letniku poškodoval vratno žilo. Na smrt ranjeni Melinte je prehodil še nekaj metrov, nakar je pred tamkajšnjo osnovno šolo obležal sredi zelenice. Ko so se reševalci pripelja-

li na kraj, je bil že mrtev. Ciarloni je medtem zbežal, policija pa ga je izsledila na njegovem domu; ugotovili so tudi, da je bil opit.

Razsodba naj bi bila znana v sredo, še pred tem pa bodo Ciarloni ter Giuseppe Console in Bruno Esposito v torek stopili pred sodnika zaradi poskusa bega iz goriškega zapor in napada na paznika Francesca Santora 11. marca lani.

Prihod Ciarlonija na sodišče (desno), kjer so ga pričakali Eugenov prijatelj in svojci (levo)

BUMBACA

DOBERDOB - Danes slovo od Jožefa Gergoleta

Bil je zaveden in angažiran, kakor že njegov oče in ded

V svojem 82. letu je v nedeljo zjutraj v goriški splošni bolnišnici umrl Jožef - Pepe Gergolet iz družine Dacevih. Rodil se je v Doberdobu 5. junija 1930 očetu Andreju in materi Mariji, ki je po petih hčerah povila prvega sina ponosni družini Dacevih. Jožefov ded je bil znani domačin Andrej Gergolet, ki je županoval med letoma 1906 in 1912, bil je tudi ustanovitelj kulturnega društva Jezero in vaškega bančnega zavoda. Pokojnikov ded je bil pokončen in zaveden Slovenec ter je med fašizmom prvi odšel iz cerkve, ko je župnik spregovoril v italijanskem jeziku.

Jožef - Pepe se je naučil tega slovenskega in družbeno angažiranega duha, čeprav ni podedoval trdovratnega značaja svojega očeta in deda. Kot prvemu dečku mu je bilo namenjeno nasledstvo kmetije in seveda tudi delo na njej že od mladih let. Za Pepetom se je rodil še en sin, Andrej Gergolet, ki je bil v osemdesetih letih minulega stoletja predsednik doberdobske zadržne banke. Pred drugo svetovno vojno je bil Pepe v osnovni šoli prisiljen govoriti italijansko, čeprav je poznal le nekaj besed tega tujega jezika. Peti razred je zaključil leta 1941, ko je že vihrala vojna; šolo so zaprli leta 1943.

Nemški oficirji so redno obiskovali hišo Dacevih. Sestri Zofka in Zorka sta na domu šivali zvezde na titovke za mlade partizane in jih skrivali v luknji ob vrtu;

Jožef Gergolet

bili sta tudi kurirki in se pogosto izpostavljali nevarnostim. Nekoč so Nemci iz hleva izpustili dva prašiča, da bi ju odnesli s seboj, mati Daceva, ki je med begunstvom v Avstriji med prvo svetovno vojno osvojila nekaj nemških besed, pa jih je brez strahu nagovorila: »Mein Man ist Bauer, ich habe sieben Kinder!« Njena odločnost jih je presenetila in prepričala, da prašičev niso odnesli.

Ko je imel Pepe leta 1947 sedemnajst let, je že bil vpisan v sezname brezposelnih v uradu za zaposlovanje, ki je imel podružnico v Doberdobu; tedaj so množično zaposlovali krajanje v Laškem in okolici, da bi pogozdili Kras z bori. Oko-

li tržiške trdnjave je kopal luknje, za kar je prejel 40 lir. To je bil Pepetov prvi zaslužek. Nato se je z očetom posvetil kmetovanju. Dacevi so v poletnem času odpirali osmico ter prodajali vino in izdelke iz prašičjega mesa; za najboljšo vino v vasi je Pepe prejel več nagrad.

Leta 1958 se je oženil z domačinko Ido Gergolet Šervotevo; leto kasneje se jima je rodila hči Darja. Žena se je priselila k Dacevim in si je kljub skrbi za otroke naložila tudi delo na kmetiji. Leta 1961 se je Pepe zaposlil v tržiškem pristanišču; poleti istega leta se je rodil sin Edvard. Pokojnik je bil tudi občinski svetnik in član zadržne banke iz Doberdoba, v mladih letih je pel pri zboru društva Jezero, vrsto let je igral rog bariton v godbenem orkestru Kras. Leta 2003 je njegova žena Ida podlegla hudi bolezni.

Pokojnik zapuša veliko domačijo v središču vasi, kamor so domačini, mladi na iz okolice in prijatelji iz Laškega dolga desetletja prihajali na kozarec dobrega vina in narezek. Zapuša tudi tri starejše sestre, mlajšega brata Andreja in pet vnukov. Njegov sin Edvard je predsednik jamarskega kluba Kraški krti, hči Luisa pa podžupanja Doberdoba.

Pogreb Jožefa Gergoleta bo danes ob 13. uri v župnijski cerkvi v Doberdobu, kamor bodo krsto pripeljali iz goriške bolnišnice. Sledil bo pokop na vaškem pokopališču.

NOVA GORICA

Podražitve komunalnih storitev bodo manj boleče

V Sloveniji so v zadnjem času veliki prahu dvignila napovedana povišanja cen komunalnih storitev. Na novogoriški Komunalni so konec minulega leta, na primer, napovedali 100-odstotno podražitev v treh korakih, začenši s 60-odstotnim povišanjem cen takoj po novem letu. Po zadnjem razvoju dogodkov pa kaže, da podražitve vendarle ne bodo tako občutne. Vlada je namreč v novi uredbi o določanju cen komunalnih storitev ukinila obvezno soglasje pristojnega ministrstva in oblikovanje cen komunalnih storitev popolnoma prepustila občinam. Ker je to sprožilo val kritik, še posebej, ker se je ponekod napovedovala še enkrat višja končna cena za uporabnike, je vlada nato 31. decembra lani sprejela dopolnitve uredbe, ki vsebujejo prag regulacije v primeru več kot 30-odstotne podražitve. V takem primeru mora občina pred uveljavitvijo in potrditvijo cene pridobiti soglasje ministrstva za kmetijstvo in okolje. Novi pravilnik tudi določa, da morajo obvezne občinske gospodarske javne službe veljavne cene oblikovati tako, da so razdeljene na fiksni in variabilni del.

Kot rečeno je novogoriška Komunalna najprej nameravala v letošnjem letu cene zvišati za 100 odstotkov, in sicer v treh korakih. V novogoriški mestni občini povišanja cen še niso sprejeli, saj zadeve na mestnem svetu doslej še niso obravnavali. Točka je bila namreč umaknjena z dnevnega reda decembrske seje. »Ker mi še ni-

Cene storitev se bodo povišale

K.M.

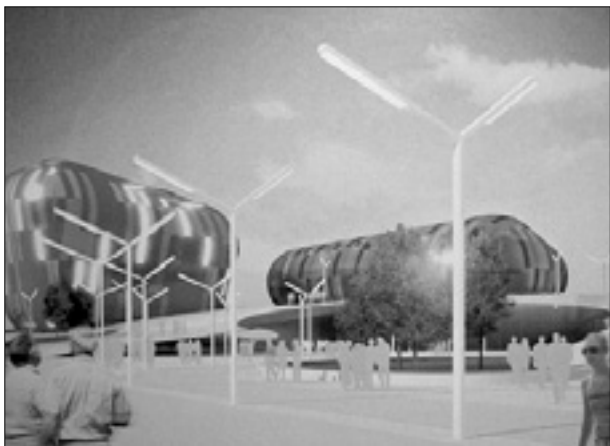
mamo sklepa mestnega sveta in bomo šele oblikovali ceno v skladu z novo uredbo, ki je stopila v veljavo 16. novembra lani, za nas dopolnilo uredbe, se pravi 30-odstotna omejitve, ne velja. Tako so nam v petek raztolmačili na ministrstvu. Mi bomo torej ceno že oblikovali tako, da bo posebej določen strošek infrastrukture in strošek storitve,« je včeraj pojasnil Andrej Miška, direktor novogoriške Komunalne, kjer pa napovedanega 100-odstotnega povišanja cen ne nameravajo več uresničiti. V prihodnjih dneh se bo Miška sestal z direktorji posameznih občinskih uprav na Goriškem in jim predstavil novi predlog o 58-odstotnem hkratnem povišanju cen.

V občinah Vipava in Ajdovščina pa je zadeva drugačna. Občinska sveta sta že pred koncem lanskega leta potrdila zvišanje cen, a nam direktor Komunalno stanovanjske družbe Ajdovščina Egon Stopar včeraj ni znal objasniti, za kolikšno povišanje glede na stare cene, ki so bile drugače oblikovane, sploh gre. »Včeraj je k nam prišla tržna inšpektorica z istim vprašanjem. Še sama nam ni znala razložiti, kaj naj primerjamo, da dobimo odgovor o tem, kakšna naj bo torej metodologija, po kateri bi to lahko razložili,« je bil včeraj obupan Stopar. Ker se nove cene razdeljujejo na fiksni in variabilni del, niso primerljive s staro strukturo cene, letos pa prevzemajo še velik del javne infrastrukture, za katerega jim občina zaračunava najemnino. »Ali na ministrstvu sploh vedo, za kaj gre?« se sprašuje Stopar. Odgovore bo v prihodnjih dneh skušal poiskati pri pristojnih organih, saj si želi, da se zadeva čim prej razčisti. Za dodatna pojasnila pa se namerava danes obrniti tudi na ministra za kmetijstvo in okolje Franca Bogoviča, saj se bo ta v Ajdovščini udeležil seje sveta regije severne Primorske.

Katja Munih

VRTOJBA - Še tretjič v boj za igralni salon

Alea lacta vztraja

Alea lacta pridobiva koncesijo za enak projekt kot lani

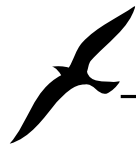
K.M.

Ljubljanska družba Alea lacta se te dni še tretjič poteguje za koncesijo za igralni salon v Vrtojbi, ki ga namerava uresničiti znotraj nakupovalno-zabavišnega centra Sailaway. Na poziv Urada za nadzor prirejanja iger na srečo bodo svetniki občine Šempeter-Vrtojba o tem vnovič odločali v četrtek, 17. januarja.

Za koncesijo v Vrtojbi so se pri omenjeni družbi prvič potegovali predlanskega septembra, ko so od svetnikov soglasje tudi dobili, a jim tedanja Pahorjeva vlada v odhajanju koncesije nato ni podelila. Srečo so znova poskusili septembra lani, a so jim tedaj svetniki soglasje odrekli. Nekaj dni kasneje pa se je zadeva zapletla: na omenjeni občini so ugotovili, da ugotovitev rezultata glasovanja ni v skladu z zakonom. Občinski poslovnik, na katerega se je župan Milan Turk oprl ob razglasitvi rezultatov tajnega glasova-

nja, namreč ni bil skladen z zakonom že od leta 2000. Če bi glasovanje oziroma ugotovitev rezultatov potekala v skladu z zakonom, bi bil izid povsem drugačen: Alea lacta bi s strani občine Šempeter-Vrtojba dobila soglasje. Šlo je namreč za dilemo ali je prazna glasovnica neveljavna ali pomeni vzdržan glas. Na eni od naslednjih sej so nato svetniki sprejeli poslovniški sklep, s katerim so spremenili sporni člen občinskega poslovnika, vendar pa to sklepov, ki so bili sprejeti v preteklosti, ni spremenilo.

»Zadeva se je potem končala tako, da smo vlogu umaknili iz postopka,« je včeraj pojasnil Tilen Majnardi, predstavnik za odnose z javnostmi pri Alei Iacti. Po njegovih besedah gre tokrat za isto zadevo kot lani, projekt ni v ničemer spremenjen: »Gre povsem za isto zadevo kot lani, bistvo pa je, da se končno razjasni, ali imamo soglasje ali ne.« (km)

ZALET C: DANES OB 21. URI DERBI V TRSTU

V telovadnici v Ul. Locchi v Trstu bodo odbojkarice združene ekipe Zalet C odigrale danes zvečer (začetek ob 21. uri) zaostalo tekmo deželne C-lige proti domači ekipi S. Andrea, ki teoretsko še lahko računa na direktno uvrstitev v skupino najboljših, si je pa že zagotovila nastop v dodatnih tekmah. To je zdaj tudi cilj združene ekipe, ki deli ključno 5. mesto z Majanesejem, a je pred njim zaradi boljšega količnika v setih in ima povrhu tekmo manj. Zalet C se bo v zadnjih dveh krogih pomeril z Est Volleyjem, tretjim na lestvici, in pepelko Azzanesejem, težji pa je spored Majaneseja, ki ga poleg tekme proti Est Volleyju čaka še vodilni Pordenone. Z dvema zmago v zadnjih treh nastopih bi si Zalet C zagotovil pravico do igranja dodatnih tekem, morda pa mu bo zadostovala že ena sama zmaga. Kaže pa, da do konca te faze ne bo mogel računati na Sabrino Bukavec, ki si je težje poškodovala gleženj na zadnji tekmi v starem letu.

V SOBOTO ZAMEJSKO PRVENSTVO V POSPEŠENEM ŠAHU

V soboto (vpisovanje 14.45 - 15.15 začetek ob 15.30) bo v Kulturnem domu v Briščkih zamejsko prvenstvo v pospešenem šahu (čas za razmislek 15 minut), ki ga organizira zavod Žige Zoisa, vodilna šola tržaške šahovske šolske mreže. To je že šesto tovrstno prvenstvo po daljši prekinitvi. V prejšnjih petih letih je v moški in absolutni konkurenci vedno zmagal mojster Pino Lakovič iz Gorice, v ženski pa je dvakrat zmagala Tjaša Oblak, po enkrat pa Ajlin Visentin, Lejla Juretič in Cristina Sustersich. Na prvenstvu bodo, kot običajno, igrali tako starejši kot tudi mlajši igralci, med katerimi tačas izstopata predvsem Matej Gruden in Enrico Genzo. Ali bo kdo od mlajših tokrat presentil kot lanska prvouvrščena v ženski konkurenci Lejla Juretič? Zaradi omejenega števila mest so zaželeni predvpisi na naslov elektronske pošte moblak@libero.it. (Marko Oblak)

NOGOMET - Branko Zupan vodil prvi trening članske ekipe NK Kras

»Okolje je zdravo«

Nasmejani obrazi, šale in samozavest. Na včerajšnjem prvem treningu Krasa pod taktirko nekdanjega slovenskega selektorja reprezentance do 21. leta starosti Branka Zupana smo občutili pozitivno energijo. »Želimo samo zmagati,« je pred treningom v slačilnici, v še ne brezhibni italijanščini, izjavil novi trener Krasa Zupan, ki je v ponedeljek, dan po šestem zaporednem porazu, zamenjal trenerja Dragutina Ristića. Slednji se je nekoliko ne pričakovano pojavil na proseški Rouni, pozdravil fante, odbornike in novemu trenerju zaželel uspeh. »Tega žal meni ni uspelo doseči. Srčno upam, da bo to uspelo Branku,« je pred odhodom proti domačemu Pulju izjavil Ristić. Elegančno in pošteno. Bravo Dragutinu.

Zupan prihaja na Krasovo klop v vlogi gasilca.

Ali je požar že ušel izpod rok? Položaj na lestvici je že zelo zaskrbljujoč.

»Krasova članska ekipa je v velikih težavah. Moramo se pošteno pogledati v oči, si zavihati rokave in začeti trdo delati. Nismo še matematično obsojeni na izpad. Z okrepitevami ima zdaj Kras dobro igralsko zasedbo. Treba bo delati na uigranosti in nekaterim igralcem najti prave vloge. Ekipo bom moral pripravljati s tekme v tekmo, saj bomo samo tako lahko dosegli najboljše rezultate. Doslej sem si ogledal skoraj vse domače tekme in nekatere tudi snemal. Posnetki mi bodo v veliko pomoč pri analizi posameznikov.«

Ali načrtujete že v nedeljo taktične spremembe?

Zelo podrobno bom analiziral vsakega igralca posebej in jih bom poskušal postaviti na mesto, kjer bodo lahko najbolj učinkoviti. Upam, da nam bo čimprej uspelo dvigniti igro na raven, ki nam bo omogočal doseči boljše rezultate.

V prihodnjih štirih krogih vas čakajo nasprotniki, ki zasedajo mesta v spodnjem delu lestvice.

Nerad napovedujem točke in zmage. Moramo se

več fotografij na
www.primorski.eu

Prvi trening na čelu Krasa je Branko Zupan vodil z odločno roko

KROMA

čimbolje psihološko pripraviti in že v nedeljo odnesti največ, kar zmoremo. Igralci bodo postali bolj samozavestni le, če bodo začeli zmagovati.

Ali bo režim treningov ostal nespremenjen?

V prihodnjih desetih dneh nas čakata dve tekmi. V nedeljo proti Giorgioneju, nato v sredo doma proti Cerei. Ta teden večjih sprememb ne bo. Razmišljam, da bi nato uvedli še en dopoldanski trening. Treningi pa bodo potekovali nekako podobno tako, kot sem v zadnjih obdobjih vodil reprezentanco U21.

Za trenerja Krasa so vas imenovali teden dni po prihodu Srečka Katanca na klop članske reprezentance Slovenije. Koga čaka težja naloga?

ALPSKO SMUČANJE - Uradne tekme FIS

Za Brdino uspešen slalom SK Devin društveno drugi

Ekipa Devina je na društveni lestvici med babyji in miški osvojila drugo mesto

Tekmovalna smučarska sezona se je nadaljevala v nedeljo, ko so s tekmovalci začeli tudi najmlajši babyji in miški. Dečki in naraščajniki so sicer prvič tekmovali že konec decembra, v nedeljo jih je pa čakal prvi letošnji slalom. Tekmo v kraju Forni di Sopra je zgledno in brez zastojev organizirala SK Brdina (tekma je bila veljavna za pokal ZŠSDI), ki je kljub spomladanskemu vremenu uspešno izvedla oba predvidena teka. K utrditvi proge v prvem spustu je pripomogel nočni mraz, drugo proggo pa so operaterji Promotura utrdili s soljo. Vidnejših rezultatov tekmovalcev Devina in Brdine tokrat ni bilo.

Uspešnejši so bili najmlajši tekmovalci. Številčna skupina tekmovalcev SK Devin je osvojila v veleslalomu dve prvi mesti s Petro Kalc in Caterino Sinigoi, na društveni lestvici pa je bil klub drugi. Po več letih je dva tekmovalca v najmlajših mladinskih kategorijah prijavilo tudi Slovensko planinsko društvo Gorica. Ivan in Petra Sosol trenirata sicer s SK Brdino, tekmujeta pa za matični klub. Pri Mladini je izstopal Mattia Del Latte, ki je bil med miški 2. drugi.

VELESALOM, ZONCOLAN

Baby 1 moški: 2. Francesco Loperiato, 3. Maks Skerk, 8. Erik Bordon, 13. Zeno Gregorio (Devin), 19. Luka Zetko, 22. Kristian Bellafontana; **baby 2 ženske:** 1. Caterina Sinigoi (Devin), 7. Petra Sosol (SPDG), odstopili Petra Kalc (Brdina) in Petra Bellafontana; **baby 2 moški:** 4. Nikola Kerpan, 27. Filip Pajenk (oba Mladina), odstopila Ivan Santagati in Enrico Slavich (oba Devin); **miške 1:** 6. Sara Petrič (Devin), **miški 1:** 4. Alessandro Deluise (Devin), 19. Alan Taučer, 21. Davide Celardi (oba Brdina); **miške 2:** 1. Petra Udovič, 5. Sara Craievich, 15. Veronika Bordon, 16. Gaia Ruzzier (vsi Devin), 17. Linda Polli (Mladina); **miški 2:** 2. Mattia Del Latte (Mladina), 5. Nicholas Ciacchi, 10. David Terčon (oba Devin), 16. Ivan Sosol (SPDG), odstopil Renato Boschini (Devin).

SLALOM, FORNI DI SOPRA

Dečki: odstopil Enrico Rožič (Devin), Carlo Francesco Rossi (Brdina); **naraščajnice:** odstopila Petra Basezzi (Devin), **naraščajniki:** 28. Matej Udovič (Devin), diskv. Loris Strain (Devin).

ORIENTACIJSKI TEK

V nedeljo tekma »Brez meja« Gaje

Sekcija za orientacijski tek pri Športnem združenju Gaja s Padrič in iz Gropade organizira v nedeljo že tradicionalni 6. orientacijski tek Brez meja, ki bo obenem veljaven kot prva etapa Zimskega kraškega prvenstva (ZKOP). Tekmovanje bo letos v Gropadi, kjer bo zbirališče od 9. ure dalje v združenem domu Skala. Prvi tekmovalci bo startal ob 10. uri. Startna črta ne bo v vasi. Do starta bo treba hoditi približno četrt ure. Tekmovalci bodo lahko zbirali med dolgo, srednjo in kratko proggo. Na voljo bo tudi progga za skupine in za otroke do 12. leta starosti (brez spremstva). Pri Gaji so se tudi letos odločili, da razveselijo vse: izkušene tekače in začetnike. Prijavite se lahko še do danes tako, da pokličete na telefon 3496932994 ali po elektronski pošti posta@origaja.it. Tekmovalci bodo pred startom prejeli tudi tekmovalno kartico 1:10.000. Druga preizkušnja Zimskega kraškega prvenstva bo v nedeljo, 27. januarja, pri Devinu. Tretja bo 17. februarja v Repnu, četrta in zadnja pa 24. februarja pri Svetem Ivanu v Trstu.

Z nedeljsko tekmo vstopa Gaja v novo sezono. Lani so gajevci nastopili na okrog 30 tekmovalnih v Italiji in v Sloveniji. Zbrali so devet naslovov deželnih prvakov v različnih disciplinah: Andraž De Luisa, Paolo Pizzamus, Lorenzo Bartulovich, Leonardo Bonfiglioli, Mauro Clemente in Fulvio Pacor. Na društveni lestvici (za Gajo tekmuje 32 članov in 25 mladih) se je Gaja uspela prebiti na 2. mesto, za klubom Semperdo iz Maniaga. Letos je na deželni ravni tekmovalo 12 društev. Pri Gaji so še posebej ponosni na Andraža De Luisa, ki tekmuje za mladinsko reprezentanco Slovenije ter na to, da jim je uspelo natančno narisati kar 9 kvadratnih kilometrov topografskih kart (območje Gropade, Padrič in Svetega Ivana pri Trstu). Z dolinsko občino pa so v teku pogovori, da bi v prihodnje organizirali orientacijsko tekmovalje v sklopu dolinskega praznika Majence. (jng)

Andraž De Luisa

Obvestila

SO-SPDT organizira 25., 26. in 27. januarja 2013 tečaj teka na smučeh na Pokljuki. Prijave in informacije nudi urad ZŠSDI telefon 040/635627.

ZAMEJSKO PRVENSTVO V ŠAHU bo v soboto 12. januarja v Kulturnem domu v Briščkih. Vpisovanje 14.45-15.15, začetek ob 15.30, konec okrog 18.30. Predvpisi na naslov elektronske pošte: moblak@libero.it.

AŠZ GAJA organizira 6. orientacijski tek brez meja v nedeljo, 13. januarja, v Gropadi. Težje in lažje proge za športnike, začetnike in skupine. Info: www.origaja.it, tel. 3496932994.

SPDG organizira smučarske tečaje z avtobusnim prevozom v Forni di Sopra od 13. januarja dalje. Vpisovanje se zaključuje v četrtek, 10. januarja, od 19. do 20. ure na sedežu društva na Korzu Verdi 51/int.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajni smučanja v kraju Forni di Sopra. Za člane društva možen avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 340-5814566 (Valentina - tečajni), 335-5476663 (Vanja - avtobus).

SK DEVIN prireja tečaje smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 12. oz. 13. januarja dalje. Možen je avtobusni prevoz. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it, ali 335 8180449 (Erika), ali 040 2908105 (Alternativa Sport).

AŠD MLADINA organizira tečaj smučanja z začetkom v soboto, 12. januarja. Informacije in vpisovanje na info@mladina.it ali 347-0473606 ali 3922303152.

ŠD KONTOVEL vabi člane na redni občni zbor, ki bo v dvorani na Kontovelu dne 21. 1. 2013 ob 20.30 v drugem sklicanju.

Kako ujeti miško z dnevnikom?

Naročniki tiskane izdaje boste imeli dostop do spletne izdaje brez dodatnih stroškov.

Cenjeni bralci, vabimo vas, da se tudi letos naročite na Primorski dnevnik: naši raznašalci vam ga bodo vsako jutro dostavljali na dom. Nekomercialna sporočila in čestitke boste v Primorskem dnevniku lahko objavljali brezplačno. Letošnja novost pa ni zanemarljiva: vsem celoletnim naročnikom tiskane izdaje bo omogočen **dostop do spletne izdaje dnevnika brez dodatnih stroškov**.

Naročnina za leto 2013 znaša **220,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2013**.

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,73 evra!**

Bralce, ki se še niso naročili in vse zainteresirane vabimo, da se naročijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2012 **vsako jutro prejemali na dom brezplačno!**

Vsi novi naročniki bodo v dar prejeli knjigo **Spomini na leto 1945**.

Primorski dnevnik je naš. Podprimo ga.

NAROČNIŠKA
NOVOST ZA
LETO 2013

TISKANA +
SPLETNA IZDAJA
za ceno prve!

INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik
Dnevnik Slovencev v Italiji

 Zadruga

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Sprva bo pretežno oblačno. Jutri bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, v severovzhodnem delu bo pretežno oblačno. Zjutraj bo po nižinah megla.

Nad jugovzhodno in srednjo Evropo je območje visokega zračnega tlaka, nad vzhodno Evropo, Črnim morjem in vzhodnim Sredozemljem pa območje nizkega zračnega tlaka. Oslabljen fronta se zadržuje nad srednjo Evropo. Od severozahoda doteka k nam nekoliko hladnejši in malo bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.44 in zahaja ob 16.40

Dolžina dneva 8.56

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo zmerno obremenjen. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE

Morje je mirno, temperatura morja 10 stopinj C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin - Na Zlebeh ... 100	Piancavallo ... 45
Vogel ... 50	Forni di Sopra ... 50
Kranjska Gora ... 40	Zoncolan ... 40
Krvavec ... 45	Trbiž ... 40
Cerkno ... 50	Osojščica ... 50
Rogla ... 70	Mokrine ... 70
Mariborsko Pohorje ... 45	Podkloster ... 30
Civetta ... 115	Bad Kleinkirchheim ... 50

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.21 najnižje -7 cm, ob 8.03 najvišje 50 cm, ob 15.06 najnižje -70 cm, ob 22.01 najvišje 35 cm.

Jutri: ob 3.15 najnižje -9 cm, ob 8.51 najvišje 51 cm, ob 15.46 najnižje -74 cm, ob 22.40 najvišje 39 cm.

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo rahlo oblačno do spremenljivo. Proti večeru se bo v nižjih predelih pojavila megla. Ničta izoterma bo v višini nad 2000 m.

Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, v severovzhodni Sloveniji tudi pretežno oblačno. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo okoli 0, najvišje dnevne od 3 do 8, na Primorskem do 10 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Ob obali in v zahodnih predelih bo oblačno z možnostjo rahlega dežja. Na planotah in v Predalпах bo povečini oblačno, v Alpah pa spremenljivo. Ponoči in v jutranjih urah se bo na planotah pojavila megla. Ničta izoterma bo nad okrog 1000 m.

Jutri bo v vzhodni Sloveniji delno jasno, drugod zmerno do pretežno oblačno. Ponekod v zahodni in južni Sloveniji bo občasno rahlo deževalo. V petek bo zmerno do pretežno oblačno in povečini suho.

LAS VEGAS - Do petka pričakujejo nad 150 tisoč obiskovalcev

Sejem zabavne elektronike CES

Največ pozornosti bodo poželi najnovejši televizorji z izredno ločljivostjo in kakovostjo slike, pa čeprav gre za zdaj v glavnem še za prototipe

LAS VEGAS - V Las Vegasu se je včeraj začel mednarodni sejem Consumer Electronics Show (CES), ki bo potekal v znamenju vse večjega povpraševanja po raznovrstnih mobilnih napravah. Že pred uradnim začetkom pa so proizvajalci onkraj luže predstavljali najnovejše izdelke s področja zabavne elektronike.

Ameriški proizvajalec grafičnih kartic Nvidia je tako že skoraj dan pred uradnim odprtjem presenetil s prototipom lastne igralne konzole Project Shield. Gre za navidez povsem običajen igralni plošček z 12-centimetrskim zaslonom na dotik, ki pa v drobovju skriva celotno konzolino čipovje, med drugi tudi nov Nvidiin štirijedrni procesor Tegra 4. Konzolo, na kateri teče operacijski sistem Android, bo mogoče brezžično povezati tudi z domačim računalnikom z Nvidiino grafično kartico, kar naj bi še dodatno izboljšalo kvaliteto grafike, je napovedal Nvidiin izvršni direktor Jen-Hsun Huang, ki je Tegrro 4 hkrati označil za "najhitrejši mobilni procesor na trgu".

Južnokorejski proizvajalec elektronike LG Electronics pa medtem na trg pošilja svoj paradni 55-palčni televizor s tehnologijo organskih svetlečih diod (OLED), ki omogoča tanjšo izdelavo, manjšo porabo energije in še ostrejšo sliko. LG je prihod televizorja napovedal že na lanskem sejmu CES in zanj celo prejel nagrado, nato pa naj bi pri masovni proizvodnji prišlo do zapletov, tako da naprava na ameriški trg prihaja šele marca letos. Cene OLED televizorje so sicer še visoke - LG bo po včerajšnji napovedi v ZDA za svoj 55-palčni model zaračunal okoli 12.000 dolarjev.

Najnovejši televizijski zasloni že tradicionalno požanjejo veliko mero pozornosti na CES. Letos na sejmu prevladujejo 4K (Ultra HD) in OLED naprave - prve zaznamuje ločljivost, ki je kar štirikrat večja od klasične HD tehnologije, druge pa odlikuje predvsem visoka kakovost slike in tanjša izdelava.

V večini primerov gre za prototipe, ki bodo potrebovali še nekaj časa preden pridejo na tržišče. Japonski proizvajalec elektronike Sharp je tako v Las Vegasu predstavil dva Ultra HD modela z 60-pal-

V Las Vegasu se je včeraj začel mednarodni sejem zabavne elektronike, ki bo trajal do petka, na njem pa predstavljajo najnovejše dosežke s tega področja

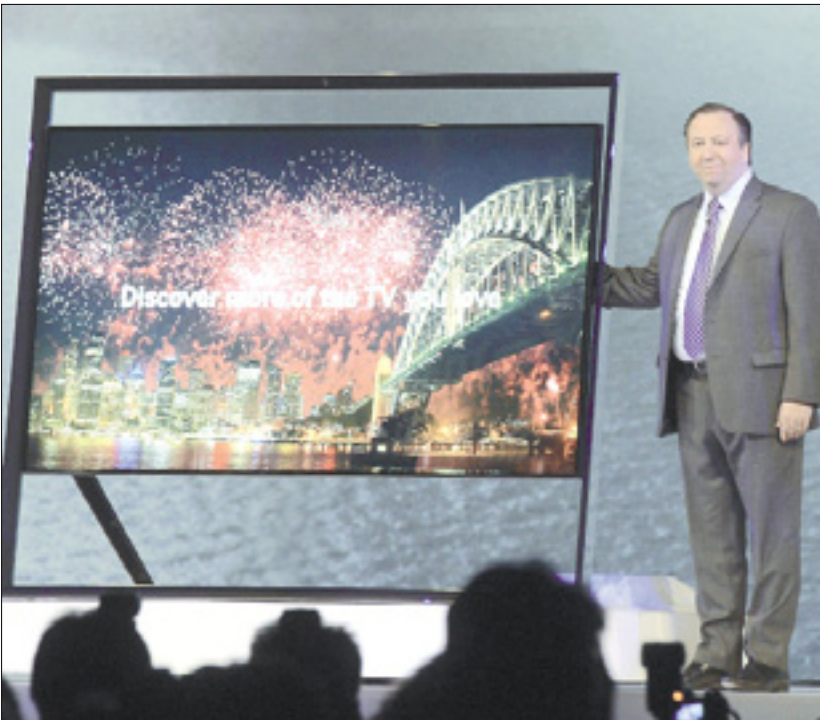
ANSA

čnimi zasloni, ki po napovedih na tržišče prihajata v drugi polovici letošnjega leta, južnokorejski Samsung pa je razkril serijo S9, ki vključuje 85-palčni (215-centimetrski) model.

Letošnji CES bo potekal do petka in bo na rekordnih 170.000 kvadratnih metrih postregel s preko 3000 razstavljalci s področja zabavne elektronike, ki bodo predstavljali vse od smučarskih očal z brezžično povezavo in "omreženih" naprav za spremljanje zdravja do avtomobilov ter seveda širokega nabora tablic, prenosnikov, mobilnikov in igralnih konzol.

Po pričakovanju organizatorja, ameriškega združenja zabavne elektronike (CEA), naj bi sejem obiskalo več kot 150.000 obiskovalcev.

Sejma se bo udeležilo tudi osem proizvajalcev avtomobilov, ki bodo predstavili najnovejše dosežke na področju avtomobilske zabavne elektronike, naprednih tehnologij za izogibanje trkom in prototipov "pametnih" avtomobilskih tehnologij, ki naj bi v prihodnosti namesto voznikov upravljale volan. (STA)

VESOLJE V Rimski cesti 17 milijard planetov velikosti Zemlje

WASHINGTON - V galaksiji Rimska cesta se nahaja vsaj 17 milijard planetov v velikosti Zemlje, najverjetneje pa jih je še veliko več, je pokazala študija centra za astrofiziko Harvard-Smithsonian. Odkritje precej povečuje možnosti za najdbo planeta, podobnega Zemlji. Raziskovalci so s pomočjo vesoljskega teleskopa Kepler ocenili, da okoli 17 odstotkov zvezd v naši galaksiji kroži planet, ki je po velikost podoben Zemlji. V galaksiji Rimska cesta se sicer nahaja okoli 100 milijard zvezd.

Raziskovalce so zanimali planeti v 0,8- do 1,25-kratni velikosti Zemlje, ki svojo pot okoli zvezde opravijo v 85 dneh ali manj. Planete so iskali s pomočjo mini mrka, ki nastane, ko se planet pomika pred zvezdo. Meritve so morali popraviti na dva načina: izločili so nebesna telesa, ki potujejo mimo zvezde, pa niso pravi planeti, ter ocenili, koliko je planetov, ki jih z merjenjem niso zaznali.

Ugotovitve, ki so jih predstavili na 221. srečanju ameriškega astronomskega združenja v Kaliforniji, kažejo še, da ima približno četrtnina zvezd v naši galaksiji t. i. super Zemljo - planet v 1,25- do dvakratni velikosti našega planeta, ki zvezdo obkroži v 150 dneh ali manj. Enak delež jih ima mini Neptun (dva- do štirikratna velikost Zemlje), ki kroži po orbiti 250 dni ali manj.

Večji planeti pa so precej redkejši. Le okoli tri odstotke zvezd ima velik Neptun (štiri- do šestkratna velikost Zemlje), pet odstotkov pa ima plinskega velikan (šest- do 22-kratna velikost Zemlje) z orbito 400 dni ali manj.

Sicer pa so iz Nase sporočili, da so s pomočjo Keplerja prepoznali 461 novih morebitnih planetov. Štirje od njih so manj kot dvojne velikosti Zemlje, njihova orbita pa poteka v takšni oddaljenosti od zvezde, kjer je mogoča tekoča voda, s tem pa tudi življenje. (STA)